17 Février 1907. N° 56.

17a Februaro 1907. 56a Numero. 5a JARO, 8a NUMERO.

17e Februari 1907. Nr 56.

OFICIALA ORGANO DE LA « BELGA LIGO ESPERANTISTA » KAJ DE LA BELGAJ LIGAJ GRUPOJ.

Aliĝinta al la profesia Unuiĝo de la Perioda Belga Gazetaro.

Organe officiel de la « Ligue Espérantiste Belge » et des Groupes Belges Affiliés.

Affilié à l'Union professionnelle de la Presse Périodique Belge.

Officieel orgaan van den « Belgischen Esperantischen Bond » en der Belgische aangesloten groepen.

Aangesloten bij het Beroepsverbond der periodische Belgische drukpers.

DIREKCIO : 53, rue de Ten Bosch, BRUXELLES.

Kasisto-Administranto : Sro J. COOX, en Duffel (Belgique).

ENHAVO.

Presisto-eldonisto A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, Nouvelle Promenade, 4, Bruges.

ABONNEMENTS

Aumoins un an . . . . . fr. 6,00
Avec inscription à la Ligue *au moins* » 7,00
Membre protecteur de la Ligue avec abon. (Statuts p.II) *au moins* » 10,00
Un numéro . . . . » 0,25
1e et 2e année) en Belgique (. » 5,00
3e et 4e ») *chacune* (. » 6,00
Les collections pour l'étranger, par envoi *en plus* » 1,00

ABONOJ

Almenaŭ unu jaro ĉiulande . . fr. 6,00
Kun enskribo en la Ligo *almenaŭ* » 7,00
Protektanta ligano, kun abono *almenaŭ* » 10,00
Unu numero en Belgujo . . . » 0,25
1a kaj 2a jaro) en Belgujo) . . « 5,00
3a » 4a ») *ĉiu*) . . « 6,00
ĉiu sendo eksterlande pagas ĉiufoje . . . . » 1,00

INSCHRIJVINGEN

Ten minste 1 jaar . . . . . fr. 6,00
Met inschrijving in den Bond. *ten minste* » 7,00
Bond-Beschermer, inbegrepen maandschrift (Standr.. p. II) *ten minste* » 10,00
Een nummer . . . . » 0,25
1e en 2e jaar) in Belgie) . . » 5,00
3e en 4e jaar) *ieder*). . . » 6,00
Buitenland . . . . . *meer* . » 1,00

Pri ĉio kio ne interesas la kasiston, sin turni al la Direkcio, 53, rue de Ten Bosch, Bruxelles.
Adreso de la Kasisto-administranto : Sro J. COOX, en Duffel (Belgique).

La abonoj komencas nepre la 1a de Septembro. Se oni abonas poste, oni ricevas la jam aperintajn nojn. Ni akceptas poŝtmarkojn laŭvalore, sed ni pli ŝatas poŝtmandatojn.

L'abonnement commence le 1er Septembre. Si l'on s'abonne après cette date, on reçoit les Nos parus.

Het jaar begint den 1n September.— Indien men inschrijft in den loop des jaars, ontvangt men de vorige nummers.

ESPERANTISTAJ GAZETOJ.

JOURNAUX ESPÉRANTISTES. ESPERANTISCHE BLADEN.

Amerika Esperantisto, anglais-esperanto, à Oklahoma-City (Etats-Unis) . . . . fr. 5.00
Antaŭen Esperantistoj !!! espagnol-esperanto, Apartado 927, Lima, (Pérou) . . . . fr. 3.00
British Esperantist, anglais-espéranto, 13, Arundel street, London W. C. . . . . » 4.00
Ĉasopis Ĉeskych Esperantistŭ, Organo de Bohemaj Esperantistoj, Praha (Autriche) II. 313 . » 3.75
Esperantisten, suédois-esperanto, M. P. Alhberg, 37, Surbrunnsgatan, Stockholm (Suède) . » 3.50
Esperanta Ligilo, esperanto, en caractères Braille pour aveugles. M. Cart, 12, Rue Soufflot, » 3.00
Esperanto, hongrois-esperanto, Mr Marich Agoston, Üllöi-Ut. 59, Budapest, IX . . . kr. 3.80
Espero Katolika, esperanto, Mr Em. Peltier, Sainte-Radegonde lez Tours, (I. L.) (France) . fr. 5.00
Espero Pacifista, esperanto, Mr Gaston Moch, 26, rue de Chartres, Neuilly-sur-Seine (France) » 5.00
Foto-Revuo Internacia, français-esperanto, 118bis, rue d'Assas, Paris, ... » 5.00
Germana Esperantisto, allemand-esperanto, MM. Möller & Borel, 95, Prinzenstrasse, Berlin mark 3.00
Helpa Lingvo, Fino G. Monster, Osterbrogade 54 B, Kopenhago . . . . kr. 1.20
Idealo, esperanto, Dr Vitangelo Nalli, Corso Calatafimi, 495, Palerme . . . . fr. 3.00
Internacia Revuo Medicina, en toutes langues et en Esperanto, Imprimerie Espérantiste, 33, Rue Lacépède, Paris, Ve . . . . » 7.00
Internacia Scienca Revuo, esperanto, 8, rue Bovy-Lysberg, Genève . . . . . . » 7.00
Internacia Socia Revuo, esperanto, 45, rue de Saintonge, Paris IIIa . . . . . . » 6.00
Japana Esperantisto, japonais et esperanto, 3ĉome, Jurakĉo, Kozimacik, Tokio . . . » 3.00
Lingvo Internacia, mensuel, esperanto, 33, rue Lacépède, Paris, Ve, ... » 5.00
avec supplément littéraire . . . . » 7.50
La Revuo, esperanto, 79, Bd St Germain, Paris . . . . » 7.00
L'Espérantiste, français-esperanto, Mr de Beaufront, 4, rue du Gril, Louviers, Eure, (France) » 4.00
Lumo, bulgare-esperanto, M. IV. Nenkov, rue Gorska, 2299, Tirnovo . . . . » 2 00
Ruslanda Esperantisto, russe-esperanto, Bolŝaja Podjaĉeskaja, 24, St Petersbourg. . . » 7.50
Pola Esperantisto, esperanto-polonais, 26, Akademicka, Leopolo, (Autriche) . . . » 2.50
Svisa Espero, esperanto, Mr Renard, 6, rue du Vieux Collège, Genève (Suisse) . . . » 2.50
Suno Hispana, espagnol-esperanto, M. Jimenez Loira, Avellanas, 11, presejo, Valencia (Espagne) » 3.00
Tra la Mondo, illustré, esperanto, 15, Boulevard des Deux Gares, Meudon S. O. (France) » 8.00

Espérantistes !

Détachez cette feuille intérieure de la couverture et utilisez-la pour la propagande !

Esperantisten !

Neemt dit binnenste blad van den omslag weg en benuttigt het voor de propaganda !

BELGA LIGO ESPERANTISTA

Ligue Espérantiste Belge. | Belgische Esperantische Bond.

COMITÉ D'HONNEUR — EEREKOMITEIT

MM. DUBOIS, Directeur de l'Institut Supérieur de Commerce d'Anvers.

le Dr GASTER, Directeur de l'Allgemeine Deutsche Schule, Anvers.

le Sénateur HOUZEAU DE LEHAIE, Mons.

le Frère ISIDORE, de l'Institut Royal des Aveugles, Bruxelles.

le Sénateur LAFONTAINE, Bruxelles.

MM. A. LECOINTE, Ingénieur en chef honoraire de la Marine Belge, Bruxelles.

J. MASSAU, Professeur à l'Université de Gand.

MOURLON, Directeur du Service Géologique de Belgique, Bruxelles.

O. ORBAN, Professeur à l'Université de Liége.

ERNEST SOLVAY, Bruxelles.

COMITÉ EXÉCUTIF. — UITVOEREND KOMITEIT.

Siége : BRUXELLES, RUE DE TEN BOSCH, 53.

Président (Voorzitter) : M. le Commandant CH. LEMAIRE.
Secrétaire Général (Algemeene Schrijver) : M. JOS. JAMIN.
Trésorier (Schatbewaarder) : M. J. COOX, Duffel.

Membres (Leden) MM. L. BLANJEAN, H. CALAIS, Mlle E. LECOINTE, MM. Ed. MATHIEU, H. PALMER, M. SEYNAEVE, SLOUTZKY, VAN DER BIEST-ANDELHOF, Dr R. VAN MELCKEBEKE, M. le L^t. C^t. VERMEULEN, G. WILMET.

Pour tous renseignements, adhésions, envoi de rapports, etc., s'adresser au Secrétaire Général :

Voor inlichtingen, inschrijvingen, opzending van verslagen, enz., wende men zich tot den Schrijver:

rue de Ten Bosch, 53, Bruxelles.

EXTRAIT DES STATUTS.

ART. 1. — Il est fondé sous le titre de **Ligue Espérantiste Belge** (*Belga Ligo Esperantista*) une société des adeptes et des approbateurs de l'Esperanto en Belgique.

ART. 2. — La Ligue Espérantiste Belge a pour but de propager la langue auxiliaire internationale Esperanto, en dehors de toute question politique ou religieuse, et d'étendre les relations de la Belgique avec l'étranger.

ART. 3. — Pour atteindre ce but, la Ligue crée un fonds social pour aider les groupes Espérantistes, assurer l'existence de l'organe officiel de la Ligue, éditer et répandre des imprimés de propagande, organiser des conférences, des cours et des expositions espérantistes, et réaliser ou aider à réaliser tout projet qui, après mûr examen de la part du comité, aura été reconnu utile.

ART. 5. — Les cotisations des membres sont fixées comme suit :

a) Tous les membres de la Ligue paient une cotisation annuelle minima de 1 fr. ou versent une fois pour toutes une somme de 25 francs.

b) Les membres qui paient une cotisation annuelle d'au moins 10 francs, ou qui versent en une fois la somme de 200 francs, reçoivent le titre de *Membre Protecteur*.

c) Les membres, qui paient une cotisation annuelle d'au moins 25 francs ou qui versent en une fois la somme de 500 francs, sont nommés *Bienfaiteurs de la Ligue*.

Aux Membres Protecteurs et Bienfaiteurs la Ligue sert de droit l'organe officiel.

Uittreksel der Standregelen.

ART. 1. — Onder den titel « **Belgische Esperantische Bond** » (*Belga Ligo Esperantista*), is een Bond gesticht tusschen de personen welke in België het Esperanto beoefenen of goedkeuren.

ART. 2. — De Belgische Esperantische Bond heeft voor doel buiten alle politieke of godsdienstige strekking, de Hulpwereldtaal Esperanto te verspreiden en de betrekkingen van België met het buitenland te bevorderen.

ART. 3. — Om dit doel te bereiken sticht de Bond een geldfonds, ten einde de Esperantische groepen te helpen, het bestaan van het officieel blad van den Bond te verzekeren, allerhande propagandaschriften uit te geven en te verspreiden, Esperantoleergangen, voordrachten en tentoonstellingen in te richten, en alle ontwerpen welke na rijpe overweging van het Bondsbestuur voordeelig blijken, te verwezentlijken of aan de uitvoering ervan mede te werken.

ART. 5. — De bijdragen der leden zijn vastgesteld als volgt:

a) Alle leden betalen eene jaarlijksche bijdrage van ten minste 1 fr. ofwel storten eens voor al de som van 25 fr.

b) De leden welke eene jaarlijksche bijdrage van ten minste 10 fr. of wel de som van 200 fr. in eens storten, worden opgenomen als *Beschermleden*.

c) De leden welke eene jaarlijksche bijdrage van ten minste 25 fr. ofwel 500 fr. in eens geven, verkrijgen den titel van *Weldoeners van den Bond*.

De *Beschermleden* en de *Weldoeners* ontvangen kosteloos van wege den Bond het officieel blad.

Règles grammaticales de l'Esperanto.

Alphabet — Prononciation.

A, B, C = ts (tsar), Ĉ = tch (tchèque), D, E = é (été), F, G dur (gant), Ĝ = dj (adjudant), H aspiré, Ĥ = h guttural, son mixte entre le h et le k (très rare), I, J = y (yeux), Ĵ = j (jour), K, L, M, N, O, P, R (un peu roulé), S (sifflant), Ŝ = ch (chat), T, U = ou, comme dans bouche, Ŭ = ʊu, comme dans oui, V, Z.

Toutes les lettres conservent toujours leur son alphabétique et doivent toujours se prononcer séparément, sauf les 2 diphthongues *aŭ* et *eŭ*.

***

Règle 1. L'Esperanto n'a qu'un article défini *la*, invariable. Il n'a pas d'article indéfini.

Règle 2. Le substantif se termine par *o*. Le pluriel se forme par l'adjonction de *j*. — Le complément direct se marque par la terminaison *n* :

La patro, la patroj.

Complément direct : *La patron, la patrojn.*

Règle 3. L'adjectif se termine par *a* et suit les règles du substantif : *patra, patraj, patran, patrajn.*

Règle 4. Les adjectifs numéraux cardinaux sont invariables : *unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek, cent, mil.* Ces adjectifs peuvent s'employer substantivement et adverbalement : *trio, sepe.*

Règle 5. Les pronoms personnels sont : *mi* (je, moi), *ci* (tu, toi, peu usité), *li* (il, lui), *ŝi* (elle), *ĝi* (il ou elle pour les animaux et les choses), *si* (soi), *ni* (nous), *vi* (vous), *ili* (ils, elles).

Règle 6. Les terminaisons verbales sont au nombre de 12 : infinitif *i* : *fari* = faire ; présent *as* : *mi faras* = je fais ; passé *is* : *vi faris* = vous faisiez, vous avez fait ; futur *os* : *ili faros* = ils feront ; conditionnel *us* : *ŝi farus* = elle ferait ; impératif *u* : *faru* = fais, faites ; *ni faru* = faisons ; *ili faru* = qu'ils fassent.

Participe actif : présent : *ant* : *faranta* = faisant ; passé *int* : *farinta*=ayant fait ; futur *ont* : *faronta*=devant faire, qui fera.

Participe passif : présent *at* : *farata* = étant fait ; passé *it* : *farita* = ayant été fait ; futur *ot* : *farota* — devant être fait, que l'on fera.

Verbe auxiliaire unique *esti* = être.

Règle 7. L'adverbe est caractérisé par *e*.

Règle 8. Toutes les prépositions régissent le nominatif.

Règle 9. Chaque mot se prononce absolument comme il est écrit.

Règle 10. L'accent tonique se place toujours sur l'avant dernière syllabe.

Règle 11. Les mots composés s'obtiennent par la réunion des éléments qui les forment. Le mot fondamental se met toujours à la fin.

Règle 12. S'il y a dans la phrase un autre mot de sens négatif, l'adverbe « ne » se supprime.

Règle 13. Si le mot marque le lieu où l'on va, on le termine par l'*n* de clarté, à condition qu'il ne soit pas précédé d'une préposition.

Règle 14. Chaque préposition possède un sens immuable qui en fixe l'emploi. Si le choix de la préposition ne s'impose pas clairement on fait usage de la préposition *je*.

Règle 15. Les mots internationaux ne changent pas en Esperanto; ils en prennent seulement l'orthographe: théâtre=*teatro*.

Règle 16. Les terminaisons des substantifs et de l'article peuvent se supprimer et se remplacer par une apostrophe dans certains cas.

Spraakkundige regels van het Esperanto.

Alphabet — Uitspraakleer.

A, B, C = ts (tsar), Ĉ = tch (fr. tchèque), D, E (half lang), F, G, Ĝ = dj (adjudant), H, Ĥ = ch, I, J, Ĵ (fr. jour), K, L, M, N, O, P, R, S, Ŝ = (fr. chat), T, U = oe (boer), Ŭ = w, V, Z.

Al de letters behouden steeds hun alphabetischen klank en moeten altijd uitgesproken worden, behoudens de tweeklanken *aŭ en eŭ*.

***

Regel 1. Het Esperanto heeft slechts een bepalend lidwoord *la*. Er bestaat geen niet bepalend lidwoord.

Regel 2. Het naamwoord gaat uit op *o*. Het meervoud wordt gevormd door bijvoeging van *j*. Het voorwerp wordt aangeduid door de bijvoeging van *n*.

La patro, la patroj.

Voorwerp : *La patron, la patrojn.*

Regel 3. Het hoedanigheidswoord gaat uit op *a* en volgt de regels van het naamwoord : *patra, patraj.*

Regel 4. De grondgetallen zijn onveranderlijk : *unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek, cent, mil.* Deze grondgetallen kunnen als naamwoord en als bijwoord gebruikt worden : *trio, sepe.*

Regel 5. De persoonlijke voornaamwoorden zijn : *mi* (ik, mij), *ci* (het oude du, dich), *li* (hij, hem), *ŝi* (zij, haar), *ĝi* (het), *si* (zich), *ni* (wij, ons), *vi* (gij, u), *ili* (zij, hem).

Regel 6. De uitgangen der werkwoorden zijn ten getale van 12 : Noemvorm *i* : *fari* = doen ; tegenw. tijd *as* : *mi faraŝ* = ik doe ; verl. tijd *is* : *vi faris* = gij deedt, gij hebt gedaan ; toek. tijd *os* : *ili faros* = zij zullen doen ; voorwaardelijke wijze *us* : *ŝi farus* = zij zou doen ; gebiedende wijze *u* : *faru* = doe, doet ; *ni faru* = laat ons doen ; *ili faru* = dat zij doen.

Bedrijvend deelwoord : tegenw. tijd : *ant* : *faranta*=doende ; verl. tijd *int* : *farinta* = gedaan hebbende ; toek. tijd *ont* : *faronta* = zullende doen.

Lijdend deelwoord : tegenw. tijd *at* : *farata* = gedaan (wordend); verl. tijd *it* : *farita* = gedaan (zijnde); toek. tijd *ot* : *farota* = zullende gedaan worden.

Eenig hulpwerkwoord : *esti* = zijn.

Regel 7. Het bijwoord is gekenschetst door *e*.

Regel 8. Al de voorzetsels vorderen een nominatief.

Regel 9. Ieder woord wordt volstrekt uitgesproken zooals het geschreven staat.

Regel 10. De klemtoon valt altijd op de voorlaatste lettergreep.

Regel 11. De samengestelde woorden worden bekomen door de vereeniging van hunne bestanddeelen. Het grondwoord wordt steeds achteraan geplaatst.

Regel 12. Indien in den zin een ander woord met ontkennende beteekenis voorkomt wordt het bijwoord « ne » weggelaten.

Regel 13. Indien het woord de plaats aanduidt waarheen men gaat, voegt men er de *n* van duidelijkheid bij, op voorwaarde dat het niet van een voorzetsel voorafgegaan zij.

Regel 14. Ieder voorzetsel heeft eene onveranderlijke beteekenis die er het gebruik van vaststelt Indien de keuze van het voorzetsel niet klaar genoeg bepaald is bedient men zich van het voorzetsel *je*.

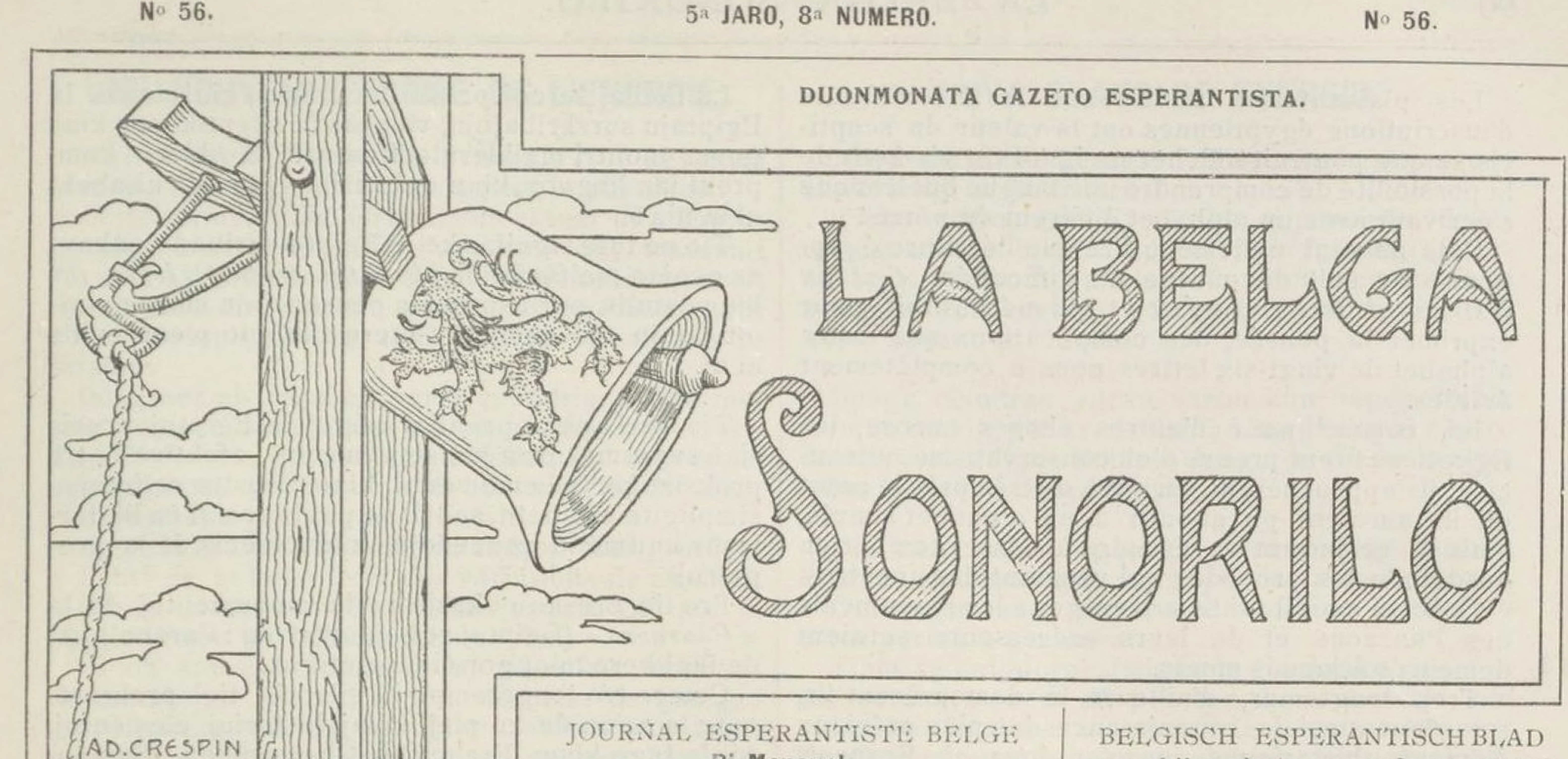
Regel 15. De internationale woorden veranderen niet in het Esperanto ; zij nemen er slechts de schrijfwijze van aan : theater = *teatro*.

Regel 16. De uitgangen van het naamwoord en van het lidwoord kunnen weggelaten en in sommige gevallen door een afkappingsteeken vervangen worden.

17 Février 1907. N° 56.

17ª Februaro 1907. 56ª Numero.
5ª JARO, 8ª NUMERO.

17e Februari 1907. N° 56.

DUONMONATA GAZETO ESPERANTISTA.

JOURNAL ESPERANTISTE BELGE
Bi-Mensuel.

BELGISCH ESPERANTISCH BLAD
verschijnende twee maal per maand.

Oficiala Organo de la « Belga Ligo Esperantista » kaj de la Belgaj Ligaj Grupoj.

Organe officiel de la « Ligue Espérantiste Belge » et des Groupes Belges affiliés.

Officieel orgaan van den « Belgischen Esperantischen Bond » en der Belgische aangesloten Groepen.

Vers la langue auxiliaire internationale. (1)

Le passé nous est un sûr garant, malheureusement, de l'avenir. Tant qu'on n'adoptera pas une langue artificielle, simple, logique, et dont l'acquisition peut être très rapide pour toute intelligence moyenne, on demeurera sur terre comme sur la tour de Babel.

Je sais bien de quelle terrible inertie pèse le conservatisme si cher à nos paresses.

Et que ce n'est pas d'aujourd'hui que d'énormes progrès sont retardés et compromis par le respect fétichiste de ce qui a, ou du moins semble avoir toujours été.

Qu'on me permette un exemple, assez typique, dans le cas qui m'occupe. Chacun sait que l'écriture hiéroglyphique se compose de figures d'hommes, d'animaux, de plantes, d'objets les plus variés, et qu'ainsi le nombre des signes de cette écriture est très élevé.

On s'imagine d'ordinaire, écrit M. Jean Capart, que ces signes sont employés avec une valeur symbolique ou figurative qu'il s'agit de deviner ou d'interpréter.

Il n'en est rien.

Les signes hiéroglyphiques servent à noter, avant tout, des sons, et on peut les lire actuellement avec la plus grande sûreté, sans que l'on ait à craindre des divergences de lecture entre les divers traducteurs.

(1). Extrait de « L'Indépendance Belge », 1er Octobre 1906. Voyez nos nos 54 et 55.

Al la internacia helpanta lingvo (1).

La estinteco estas, bedaŭrinde, certa garantio de la estonteco. Tiel longe kiel oni ne adoptos unu artefaritan lingvon, simplan, logikan, de kiu ellernado povos esti tre rapida por ĉia meza klerulo, ni loĝados sur tero, kiel sur Babelturo.

Mi tre bone konas la teruran inercion, kiun elnaskas de la konservemeco tiel kara al niaj mallaboremaj inklinoj.

Kaj ne estas de nun ke tre gravaj projektoj estas prokrastitaj kaj kompromititaj pro la fetiĉema respekto de tio, kio ekzistas aŭ almenaŭ ŝajnas ekzisti de ĉiam.

Permesu al mi ekzemplon, sufiĉe originalan por la nuna okazo. Ĉiu scias ke la hieroglifa skribado konsistas el figuroj homaj, bestaj, de kreskaĵoj kaj objektoj la plej diversaj, tiamaniere ke la nombro de la signoj de tiu skribado estas tre multa.

Oni ordinare imagas, skribas Sro Jean Capart (Kapar) ke tiuj signoj estas uzitaj kun simbola aŭ figura valoro, kiun oni devas aŭ diveni aŭ sence traduki.

Tio ne estas.

La hieroglifaj signoj utilas nepre por prezento de la sonoj, kaj nun oni povas ilin legi en la plej plena certeco, ne timante iajn disceloj̧n pri lego inter la diversaj tradukantoj.

(1). Traduko el ĵurnalo « L'Indépendance Belge », 1a de oktobro 1906, vidu niajn 54an kaj 55an numerojn.

Les plaisanteries faciles sur les déchiffreurs d'inscriptions égyptiennes ont la valeur du scepticisme que pourrait afficher un ignorant vis-à-vis de la possibilité de comprendre une langue quelconque s'écrivant avec un alphabet différent du nôtre !

Cela ne veut nullement dire que l'écriture égyptienne ne soit dépourvue de difficultés; *c'est un instrument fort imparfait* et qui nécessitait, pour exprimer la pensée, des complications que notre alphabet de vingt-six lettres nous a complètement évitées.

Ici, comme pour d'autres choses encore, les Egyptiens firent preuve d'un conservatisme outrancier; ils approchèrent, en effet, de très près le point où ils auraient pu aboutir à un alphabet simple, mais ils ne purent se résoudre à laisser tomber en désuétude les procédés qui venaient des ancêtres.

Grâce à quoi il faillit advenir que les monuments des Pharaons et de leurs successeurs seraient demeurés à jamais muets.

Trop longtemps, d'ailleurs le demeurèrent-ils, retardant ainsi la connaissance des plus précieux éléments historiques, jusqu'au jour où François Champollion, s'aidant de la pierre quasi-miraculeuse de Rosette, parvint à déchiffrer les hiéroglyphes et, ainsi, à faire parler le sphynx.

Alors, nous connûmes l'histoire de Ménès et de Chéops qui, il y a quelque sept ou huit mille ans, élevaient des pyramides que ni le temps ni la mauvaise volonté humaine n'ont pu encore abattre.

Pour n'avoir pas osé, par conservatisme aigu, remplacer l'instrument fort imparfait, ainsi que le qualifie M. Capart, qu'était leur alphabet hiéroglyphique, par un alphabet plus simple auquel ils avaient abouti, les anciens Egyptiens diminuèrent singulièrement le patrimoine de connaissances qu'ils léguaient à toute l'humanité qui allait suivre.

Ferons-nous de même, peuples modernes qui nous qualifions si aisément d'avancés, alors que nous piétinons tant, en réalité, sur place ?

Appellerons-nous aussi « vertu » notre paresse à progresser ? Dirons-nous que ne rien faire, c'est respecter l'œuvre des anciens ?

Et quand des hommes de bonne volonté apportent la solution enfin triomphante du problème des langues, continuerons-nous à fermer nos yeux et nos oreilles, par respect (c'est ainsi qu'on dit) de ce qui s'est fait avant nous ?

Par respect apparent, du moins ! Par respect masquant inertie, mollesse, manque d'initiative, misonéisme ! Par tic, en un mot ! Par respect qui de son vrai nom s'appelle impuissance, et que d'inconscients farceurs appellent « la force des choses ».

J'ai tracé à grands traits le programme que je m'efforcerai de développer dans les colonnes de l'*Indépendance belge*, tout en tenant mensuellement ses lecteurs au courant de la marche des espérantistes qui, par mon intermédiaire, remercient encore le grand journal belge international de son aide généreuse et gracieuse.

Commandant Ch. Lemaire.

La facilaj ŝercoj pri la deĉifristoj, kiuj legas la Egiptajn surskribaĵojn, valoras la skeptikecon kiun povus montri malklerulo kontraŭ la ebleco kompreni ian lingvon, kiun oni skribus per alia alfabeto ol la nia !

Tio ne tute signifas ke la Egipta skribado enhavas nenian malfacilaĵon ; ĝi *estas tre nepErfekta ilo*, kiu postulis, por esprimi la penson, iajn malsimplaĵojn, kiujn nia dudekses-litera alfabeto plene evitis al ni.

Tie, kiel ankaŭ pri aliaj aferoj, la Egiptoj pruvis sian supermezuran konservemecon ; efektive ili tre proksimiĝis je la momento, kiam ili estus celintaj al simpligita alfabeto, sed ili ne povis decidi ĉu ili forlasus kutime la procedojn, kiuj elvenis de la propatroj.

Pro tio, preskaŭ okazis ke la monumentoj de la « *Pharaons* » (Egiptaj reĝoj, elparolu : Faraon') kaj de iliaj hereduloj por ĉiam mutiĝus.

Cetere tro longatempe ili silentis, tiel prokrastante la scion de la plej indaj historiaj elementoj, ĝis la tago kiam Francisko Champollion (Ŝampolion),per la kvazaŭ mirakla ŝtono de Rosette (urbo), sukcesis tralegi la hieroglifojn kaj tiele paroligi la sfinkson.

De tiam, ni konis la historion pri Ménès kaj Chéops (Keops), kiuj, antaŭ sep aŭ ok mil jaroj, konstruis piramidojn, kiujn nek tempo, nek homa malhelpo ne sukcesis ĝis nun faligi.

Ĉar ili ne kuraĝis, pro troa konservemeco, anstataŭigi la tre malperfektan ilon, tiel kiel kvalitigas S^ro^ Capart, per alfabeto pli simpla al kiu ili atingis, la antikvaj Egiptoj malmultigis la heredan bienon da konoj, kiun ili testamentis por la homaro kiu, post ili, estis sekvonta.

Ĉu ni same faros, modernaj popoloj, kiuj sin kvalitigas tiel senĝene progresemajn, dum, pro realo, ni piedfrapadas restade ?

Ĉu ankaŭ ni nomos « virto » nian mallaboreman inklinon al progreso ? Ĉu ni diros ke, ne agante, ni respektadas la heredon de la propatroj kaj kiam bonvolemaj homoj alportas la solvon fine triumfan de la problemo pri lingvoj, ĉu ni daŭrigos fermon de niaj okuloj kaj oreloj, pro respekto (tiel oni diras) de tio kio okazis antaŭ ni ?

Pro ŝajna respekto, almenaŭ ! Pro respekto kaŝante inercion, molecon, seniniciativon, misoneismon ! Unuvorte « tike » ! Pro respekto, de kiu vera nomo estas nepotenco kaj kiun nekonsciaj ŝercemuloj nomas « la potenco de io ».

Mi traktis skize la programon, kiun mi penados detale vastigi en « L'Indépendance Belge » informante ĉiumonate ĝiajn legantojn pri la antaŭeniro de la Esperantistoj kiuj, per mia interhelpo, ankoraŭ dankas la ĉefan Belgan ĵurnalon internacian, por ĝia malavara kaj plaĉema helpo.

(*Daŭrigota*)

Komandanto Ch. Lemaire.

Tradukis Jos. Jamin.

UNE NOUVELLE FORME DE L'ENERGIE.

Une nouvelle forme de l'énergie ? Il ne nous manquait plus que cela pour agiter la physique !

Cette forme, M. K. Gruhn, l'inventeur du télautographe, c'est-à-dire de l'appareil qui transmet l'écriture à distance par un fil télégraphique, croit l'avoir mise en évidence au moyen de l'instrument connu des physiciens sous le nom de balance de torsion.

Imaginez un vase en verre cylindrique à fermeture étanche dans lequel est suspendue, au moyen d'un fil de soie écrue fixé au milieu du couvercle, une réglette en bois de 6 centimètres de long, occupant une position horizontale.

Ce vase est installé dans un endroit bien protégé, à l'abri de la lumière et des variations de chaleur.

On le laisse bien tranquille jusqu'à ce que la baguette soit parfaitement immobile.

Si on approche alors de sa paroi un morceau de métal, une pierre, ou un morceau de quelque autre nature, on voit la réglette attirée lentement vers lui, prendre au bout de deux ou trois minutes une position nouvelle.

Si on écarte l'objet attirant, elle retourne à sa position initiale, mais lentement encore, en deux à cinq minutes.

Comme il semble d'après cela que la force qui produit ces effets mette un certain temps à traverser la paroi de verre du vase cylindrique, M. Gruhn a cherché à réaliser l'expérience « instantanément », sans l'interposition de cette paroi, et en supprimant aussi certains effets perturbateurs qui pouvaient être dus à des influences extérieures et notamment à l'électricité, à la lumière, aux variations de la température.

Il a opéré dans un vase double contenu dans un autre vase plus grand, l'intervalle qui sépare les deux étant rempli d'eau.

Il a remplacé le fil de soie par un très mince fil de platine suspendu à une goupille métallique traversant le couvercle et pouvant tourner de façon à tordre le fil.

Il a remplacé aussi la réglette par une aile de papier imprégnée d'une solution de glycérine et de sel commun, et séchée (elle devenait ainsi conductrice de l'électricité).

Il a pourvu le couvercle d'une petite ouverture à travers laquelle il pouvait introduire des baguettes de différentes substances.

Il a tenu l'appareil à l'abri des rayons du soleil dans la direction desquels l'aile en papier tendait à s'orienter.

Puis, tout étant au repos, il a introduit dans le vase une baguette de métal.

L'aile de papier a été attirée immédiatement par celle-ci et a devié de plus de 30 degrés. Puis, abandonnée à elle-même, elle est retournée vers sa position initiale, mais en conservant une déviation d'une dizaine de degrés.

Quand l'auteur a renouvelé l'expérience en reliant la baguette à la goupille par un fil métallique et tout le système à la terre par un autre fil partant de la baguette, il a constaté les mêmes phénomènes. Il semble que l'hypothèse d'un effet électrique doive donc être écartée.

NOVA STATO DE ENERGIO.

Nova stato de energio ? Tio certe aperas por malkvietigi la fizikistaro ?

Tiun staton, Sro K. Gruhn, elpensinto de la telaŭgrafo t. e. d. de la aparato, kiu transigas interspace la skribon per telegrafa fadeno, kredas ke li ekdifinis per aparato konata de la fisikistoj sub la nomo : pezilo pri tordo.

Imagu cilindran vitran vazon kun nepenetrebla fermilo en kiu, per krudsilka fadeno fiksita al centro de la kovrilo, ligna liniileto longa je 6 centimetroj estas horizonte alpendigita.

Tiu vazo estas loĝigita en loko zorge ŝirmita kontraŭ la lumo kaj la ŝanĝoj de la varmgradeco.

Oni ne ĝin tuŝas ĝis la momento kiam la vergeto estos perfekte senmova.

Tiam, se oni alproksimigas de ĝia flanko, peceton da metalo, ŝtonon, aŭ peceton da ia materio, oni vidas ke tio altiras malrapide la vergeton kaj post du aŭ tri minutoj, la vergeto elektas novan direkton.

Se oni formovas la altirantan materion, la vergeto reprenas sian unuan direkton, sed ankaŭ malrapide, dum du aŭ kvin minutoj.

De tio, ŝajnas ke la forto kiu produktas tiujn efikojn, trapasas la vitran mureton de la cilindra vazo dum ia tempo. Sro Gruhn klopodis por realigi la eksperimenton « subite » sen intermeto de tiu mureto kaj forigante ankaŭ iajn konfuzemajn efikojn, elvenantajn de ekstera influo, kaj precipe de electreco, de lumo aŭ de ŝanĝoj de la temperaturo.

Li eksperimentis en duobla vazo, enlokigita en alia vazo pli granda, la interspaco kiu apartigas la du vazojn, plenigita per akvo.

Li anstataŭigis la silka fadeno per tre maldika fadeno de plateno, alpendigita al metala kroĉeto kiu trapasas la kovrilon kaj kiu sinmovas rondirante, tielmaniere ke oni povus tordi la fadenon.

Li ankaŭ anstataŭigis la lignan liniileton per papera flageto, sorbinta solvon da glicerino kaj mara salo, poste sekigita (tiel la papero fariĝis kondukilo de elektro).

Li trapikis la kovrilon kaj tra malgranda truo li povis enkonduki interne vergetojn de diversaj materioj.

Li ŝirmis la aparaton kontraŭ la radioj de la suno, kies direkton la papera flageto celis.

Sekve, ĉio senmova, li enkondukis en vazo, metalan vergeton.

Tuje, la papera flageto estis altirata per la vergeto kaj deklinis pli ol 30 gradojn.

Poste, forlasita propre, ĝi returneniris al ĝia unua direkto, sed konservante deklinon da ĉirkaŭ dek gradoj.

Kiam la eltrovanto refaris la eksperimenton kunligante la vergeton kaj la kroĉeton per metala fadeno, kaj ĉion al la tero per alia sama fadeno ligita al la vergeto, li ricevis la samajn fenomenojn. Ŝajnas ke la hipotezo de elektra efiko devas esti forjetita.

En remplaçant l'aile de papier par des lames d'autres substances, il a observé des effets analogues, mais plus ou moins intenses suivant la substance employée.

Il a constaté aussi que, pour une même substance, la déviation varie suivant les jours : d'où l'idée — confirmée par l'expérience — que les conditions atmosphériques y sont pour quelque chose.

M. Gruhn interprète le phénomène en supposant que l'atmosphère contiendrait deux fluides différents, pénétrant toutes choses, et agissant comme une sorte d'électricité à écoulement lent, pour lesquels il n'y aurait ni isolateurs, ni conducteurs, et dont le mouvement serait accéléré par un échange de chaleur.

Il y a lieu de considérer que les modestes phénomènes qui ont seul révélé, pendant si longtemps, l'existence de l'électricité n'étaient guère plus frappants que les curieux effets dans lesquels M. Gruhn croit voir les manifestations d'une forme nouvelle de l'énergie.

(*La Gazette*) D'ASTARAC.

Anstataŭigante la paperan flageton per platetoj de aliaj materioj, li observis samajn efikojn, sed pli aŭ malpli agemaj laŭ la elektita materio.

Li konstatis ankaŭ ke, por difinita materio, la deklino ŝanĝas laŭtage ; de tio li konkludas, — konkludo certigita per eksperimentado — ke la atmosferaj kondiĉoj, iom influas.

S[ro] Gruhn komprenas la fenomenon, supozante ke la atmosfero enhavus du malsamajn fluaĵojn, enigantajn ĉion, kaj agantajn kiel kvazaŭa elektro malrapide fluanta, por kiuj ekzistus nek soligiloj, nek kondukiloj kaj kies movo estus akceligita per interŝanĝo de varmo.

Oni devas konsideri ke la negravaj fenomenoj kiuj solaj, dum longatempo, montris ekziston de elektro, ne estis pli imponantaj ol la kuriozaj efikoj de kiuj S° Gruhn opinias ke li ricevas elmontrojn de nova stato de energio

Tradukis Jos. JAMIN.

NIA TRIOBLA AGEMO.

Mi ĵus legis ĝojigajn sciigojn pri la grava progresado de Esperanto en Japanujo kaj Brazilujo. En la unua lando potenca asocio stariĝis, enhavanta pli ol mil du cent propagandistojn ; en la alia, dum 5 monatoj, 24 kursoj pri Esperanto kaj 4 asocioj ! en ambaŭ landoj revuoj, multe da festoj, paroladoj, k. t. p.

Ankaŭ dum mi skribas ĉi tion, la poŝtisto alportas el Malto poŝtkarton, kiu informas min, ke sur tiu insuleto estas ne malpli ol 500 Esperantistoj !

Tiaj sciigoj devas esti multfoje publikigataj en ĉiu esperanta jurnalo kaj revuo, kaj nepre komunikataj al ne-Esperantistoj.

Pro tiaj bonaj novaĵoj, la Belga Sonorilo ĝoje sonoradas, kaj la belgaj Esperantistoj kuraĝe daŭrigas klopodi por venkigi ĉie la belan, homaman ideon. Ĉiu novulo, ofte, estas fervorega klopodulo. Tial al la novaj Esperantistoj ni devas sciigi, kiamaniere ili plej rapide atingos la propagandan celon. Ilia agemo devas disvolviĝi trioble : 1° *persone*, 2° *internacie*, 3° *nacie*.

***

Baldaŭ la vintraj kursoj pri Esperanto ree ĉesos kaj la lernantaro disiĝos. La novulo konos la Esperantan gramatikon, il povos fari bonan traduketon.....

Sed li nek interkorespondos, nek interparolos en Esperanto. Nu, lia lernotempo, komencita kun tiom da entuziasmo, ne povas ĉesi malentuziasme. Tute ne! Li devos konatiĝi kun la bela Esperanta literaturo : tutmondaj verkoj, Hamleto, Esperantaj prozaĵoj, Paĝoj el la flandra Literaturo, k. t. p. devos riĉigi lian hejman librokeston aŭ almenaŭ nutri lian sciemon en la biblioteko de la grupo. Li devos perfektiĝi pri stilo kaj interparolado en specialaj kunsidoj, organizotaj de ĉiu grupestraro.

***

Li ankaŭ ne estos *oficiala* Esperantisto, kaj, en tiu ĉi afero, oficialeco estas nepre utila. Li do devos kiel eble plej baldaŭ sendi sian nomon kun adreso al sinjoro de Menil, 46, Boulevard Magenta, Paris, por enskribo en tutmonda jarlibro esperantista. Tiel li frukte disvolvigos siajn *internaciajn* klopodojn. Dum la jaro, kiu sekvis mian enskribon, mi ricevis centon da leteroj, poŝt - kaj vidkartojn el 14 diversaj landoj de l' mondo. Tiamaniere mi povis korespondadi pri profesiaj rimarkindaĵoj kun multe da samprofesiaj fremdlanduloj.

Esperantistoj ! ĉu advokato, ĉu laboristo, ĉu komercisto, ĉu kuracisto, ĉu artisto : en tia korespondado kuŝas por ni ĉiuj la senpera utileco de Esperanto, kiun neniu kontraŭdiranto povas nei.

Ha, kontraŭdirantoj ! anstataŭ rediri viajn jam de longe konatajn argumentojn, pripensu la faktojn ! Rigardu tiun ĉi sendaĵon el Rusujo, tiun poŝtkarton el Tahiti, tiun sekitan floron el Perujo, tiun leteron el Hispanujo, tiun revuon el Japanujo. Legu la lingvon, saman tra la tuta mondo ! — Kaj venu kun mi dum la proksima dimanĉo, kiam mi gvidos tra nia urbo samideanon el Prago.

Jen estas faktoj, neebligantaj ĉiun dubon.

***

Mi devas do valorigi tiujn faktojn, kies graveco facile konvinkas *samlandanojn*. En paroladoj kaj interparoladaj, ni parolu pri faktoj ! ni eĉ bruu ! « Fen dé brut ! » kiel ĉiam kriis la bruega Excourbaniés el Tarasko ! Kaj flandra proverbo nin avertas : « ne-konato ne-amatigas ».

Sed por brue konatigi Esperanton, ni bezonas junajn fortojn, ni precipe devas varbi studentojn, aŭ almenaŭ organizi varman, studentan movadon por Esperanto, kun bruo kaj kantoj.

Tie ĉi decas reparoli pri specimeno je sekvinda grupeto da Esperantistoj, kiu jam de unu jaro ekzistas en Antverpeno.

« *Tra la fumo de tabako, en trinkej' kun bona kelo,*
Oni vidas vin bruantajn Esperante pro la celo,
La sankta celo ».

Ĉirkaŭ sama gasttablo dum la tuta jaro, ili interparolas kaj iafoje eĉ kantas en Esperanto.

La najbaraj klientoj unue mire aŭskultis, iom post iom kutimiĝis je la nova lingvo, poste komprenis kelkajn esprimojn, kiujn ili kuraĝe ripetis inter si ; la kelneroj aĉetis esperantajn lernolibrojn, kaj nun la trinkejestro jam mendis esperantan revuon kaj eĉ algluigis sur la stratfenestraj vitroj la verdan stelon kun la vorto : Esperanto !

Jam, en antaŭurbo Berchem, unu el tiuj samideanoj fondis alian gasttablon, kaj sekve, Esperantan vivon kun kurso kaj grupo.

Tiamaniere la gasttablanoj, vintre kaj somere, faros senĉesan propagandon. Mi ne bezonas vin demandi, ĉu ĝi estos bona.

Mi nur esprimas tie ĉi la koran deziron, saluti la naskon de tiaj gasttabloj en aliaj urboj, kiel hejmoj por vojaĝantaj Esperantistoj ! — kaj ankaŭ la proponon ke tiuj grupetoj vizitu unu la aliajn kaj interkonatiĝu, eĉ organizu dum la somero ekskursiojn por starigi novajn centrojn.

Novuloj, fervoraj klopodantaj jen via tasko ! Donu la manon unu al la alia ; komencu kun alilandanoj grandegan korespondadon, de la maljunega tero neniam viditan sed, hodiaŭ, ebligatan dank' al Esperanto ; interparolu kuraĝe kaj montru per faktoj la grandan utilecon de la belega Zamenhof'a elpensaĵo !

Frans Swagers.

Chez les instituteurs belges.

Le Journal des Instituteurs, une des revues pédagogiques belges les plus estimées, nous apporte une nouvelle qui montre combien l'idée que nous défendons marche de l'avant.

On sait que les instituteurs de notre pays se réunissent chaque année, au mois de septembre, en un congrès national pour discuter de leurs intérêts professionnels et surtout de questions pédagogiques. Dans ces réunions, il se fait un échange d'idées qui aide puissamment au développement rationnel des méthodes d'enseignement.

L'intérêt de ces assises s'accroît encore du fait de l'existence d'une fédération internationale des instituteurs qui centralise les renseignements fournis par les congrès nationaux.

Rien de ce qui touche l'avenir de l'instruction n'échappe à ces vaillants pionniers.

Dans chaque province belge existe une fédération qui prépare le travail du congrès, c'est-à-dire qui arrête les questions à soumettre à l'assemblée générale.

Cette année, dit le Journal des Instituteurs, la section de la province de Luxembourg fait porter à l'orde du jour la question suivante:

« Exposer les avantages d'une langue auxiliaire
« universelle. L'Esperanto réunit-il les caractères
« que doit revêtir une telle langue? Eventuellement,
« quel rôle la fédération internationale doit-elle
« jouer dans la diffusion de l'Esperanto ? »

On le voit, le corps enseignement des écoles primaires du Luxembourg ne craint pas d'aborder de front une question que certains professeurs d'université considèrent encore comme irréalisable.

Nous ne doutons nullement que les instituteurs ne voudront accepter avec plaisir tous les documents que la ligue espérantiste belge leur enverra et qu'ils ne défendront vigoureusement cette belle idée de la langue internationale, si digne de leur attention !

Lucien Blanjean.

Ĉe la Belga Instruistaro.

Unu el la plej ŝatataj pedagogiaj revuoj de Belgujo, « La Ĵurnalo de la Instruistaro », alportas al ni novaĵon montrantan kiom antaŭeniradas la ideo pri kiu ni klopodas.

Kiel oni scias, ĉiujare dum la septembra monato, la instruistoj de nia lando kuniĝas en nacia Kongreso por pridiskuti siajn profesiajn interesojn kaj precipe pedagogiajn demandojn. En tiuj kunsidoj okazas interŝanĝo de ideoj tre multe helpanta la racian malvolvon de l' metodoj en la instruado.

L'utileco de tiuj kunvenoj ankoraŭ pligraviĝas pro la ekzisto de federacio internacia kiu kunekolektas la informojn liveritajn de l' naciaj kongresoj.

El kio rilatas la estontecon de l' instruado, nenio forpasas nevidita de tiuj pioniroj.

En ĉiu Belga provinco ekzistas federacio preparanta la laboron de l' kongreso, t. e. d. ke ĝi difinas la demandojn pritraktotajn de l' ĝenerala kunveno.

Ĉi tiujare, raportas la Ĵurnalo de la Instruistaro, la sekcio de l' provinco Luksemburgo enskribigis en la tagordo la sekvantan temon :

« Montru la utilecon de helpa tutmonda lingvo.
« Ĉu Esperanto enhavas la postulitajn kvalitojn de
« tiela lingvo ? Eventuale, kian rolon devas ludi la
« internacia federacio pri la disvastiĝado de Es-
« peranto ? »

Oni vidas ke la instruistaro de l' unuagradaj lernejoj en la provinco Luksemburgo ne timas pridiskuti frunte temon kies efektivigo ŝajnas ankoraŭ neebla al iaj profesoroj de Universitato.

Ni neniel dubas ke la instruistoj plezure akceptos ĉiujn dokumentojn sendotajn de l' Belga Ligo Esperantista kaj certa ni estas ke ili varme defendos tiun belan ideon pri lingvo internacia; ĝi vere estas inda je ilia atento !

Lucien Blanjean.

NEKROLOGIO.

Doktoro EMILE JAVAL

Unu el la plej kuraĝaj Esperantistaj pioniroj ĵus por ĉiam malaperis

Doktoro Emile Javal mortis en Parizo.

La kongresanoj de Bulonjo kaj Ĝenevo memoras pri tiu blinda maljunulo, kiu atente ĉeestis al ĉiuj kunvenoj, al ĉiuj festoj, kaj de kiu la zorgemo ne limiĝis al tiuj laboroj. Dum liaj lastaj jaroj, Esperanto kaj ĝia propagando, ĝia estonteco, estis por li la plej grava kaj ĉiutaga priokupo.

Certe iam, la Esperanta mondo scios kiel Doktoro Emile Javal helpis potence nian nunan agadon, tiel malavare, tiel entuziasme.

Li estis membro de la Medicina Franca Akademio, membro de la komitato de la Franca Societo por la propagando de Esperanto, membro de la Lingva Komitato; li riprezentis ankaŭ, dum multaj jaroj, la departementon de l' *Yonne* ĉe la Ĉambro de la Deputatoj.

Okulista scienculo, Doktoro Emile Javal verkis multajn librojn pri blindeco kaj okulscienco; li mem, de kelkaj jaroj, fariĝis plenblinda kaj malgraŭ sia kripleco, sin priokupis pri la sorto de siaj samkripluloj.

Unu el liaj rimarkindaj verkoj « *Entre aveugles* » lia bofilino ĵus tradukis en Esperanto.

La membroj de la komitato de nia Belga Ligo Esperantista kortuŝe memoros pri lia afableco kaj bonhumoro, ĉar ili ricevis la honoron partopreni kun li, al tagmanĝo ĉe nia prezidanto, de kiu li estis ankaŭ gasto, dum la novembra kunveno.

Je la nomo de la Belgaj Esperantistoj, al lia familio tiel kruele ploranta, ni sendas nian kondolencon kaj la certigon de nia samideana simpatio.

BIBLIOGRAFIO.

La literatura verkaro esperanta ĵus riĉiĝis dank' al la traduko de « *Inter Blinduloj* », interesa libro verkita de nia estinta samideano, D^ro^ Javal el Parizo.

Tiu eminenta okulkuracisto fariĝis blindulo kiam per sia malvarma spiraĵo jam ektuŝis lin la maljuneco : li estis sesdekdujarulo en la momento de sia senespera malaperigo de l' vidantaro.

S-ino Jean Javal tradukis tre lerte la belan libron de sia bopatro.

Plenan analizon oni povus facile elverki tuj post lego de ĉi tiuj linioj :

« Ne malofte, ĉirkaŭantaj personoj kortuŝe helpadas la blind-
« ulon ; tiam, dank' al daŭra sperto, ili lernas antaŭgardi lin
« kontraŭ malfacilaĵojn. Ilian klopodon mi volus malgrandigi.
« Sur la sekvantaj paĝoj, mi prezentas la rezultatojn de mia
« sperto..... »

Por montri la intereson kaj samtempe la gravecon de l' libro sufiĉas ke oni sciu ke, dum li estis vidanto, la aŭtoro okupis sin multjare zorgante la blindulojn kaj la ĵus blindiĝontojn.

Kompreneble, D-ro Javal ne nur donas konsilojn obeeblajn de tiuj, kiuj enfalis en la « malluma profundegaĵo » sed ankoraŭ de l' aliuloj.

La 27 ĉapitroj el kiuj konsistas la verko estas mirinde interesaj.... Ni citu precipe la sekvantajn : *hejmaj kaj profesiaj okupadoj, manĝado, marŝado en urbo kaj sur kamparo, eksteraj interrilatoj, korespondado kun vidantoj.*

Ili estas plenaj je rimarkoj, informoj, okazintaĵoj ebligontaj al ni agi kontraŭ niaj malfeliĉaj fratoj ne ĝenante ilin, sed dolĉigante ilian vivmanieron, ilian socialan bonestadon.

Tradukinte tiun verkon, S-ino Javal helpis la blindularon kaj la vidantaron, sed plue ŝi donis al la esperantista literaturo kvazaŭ juvelon.

Multe da niaj samideanoj aĉetos tiun libron kaj ĝojos se baldaŭ ĝi aperos en Braille'a skribo. Tiamaniere estos plene atingita la celo celita de l' aŭtoro mem, helpi plej alte sian malfeliĉan kunularon en blindeco.

KRONIKO DE LA GRUPOJ.

Bruxelles. — La Société Scientifique de Bruxelles s'est réunie le 31 Janvier et devant un nombreux auditoire Mr Mansion, le savant mathématicien, professeur à l'Université de Gand, a donné une conférence sur la « Langue internationale auxiliaire » et parla spécialement de l'Esperanto. Mr Mansion n'examina que la question générale, mais il ne prit aucune conclusion pour le choix d'une langue; il émit le vœu d'une solution proche, car au point de vue scientifique, on perd actuellement beaucoup de temps et beaucoup d'efforts.

L'assemblée décida qu'à la prochaine réunion de Pâques, la question reviendra à l'ordre du jour, lorsque chacun et tous auront reçu les renseignements désirables sur les projets présentés.

— A l'Hôtel Ravenstein, local du « Cercle polyglotte » a eu lieu, le 28 Janvier, la dernière leçon du cours d'Esperanto donné par le dévoué professeur M. L. Blanjean.

Avant de se séparer, les élèves organisèrent une démonstration de sympathie, dont chacun conservera le plus agréable souvenir — M. Cardinal, au nom de ses compagnons d'étude, prononca quelques paroles cordiales. Il rappela qu'il y a quatre mois, le professeur commençait à leur apprendre l'alphabet, et après dix leçons, chacun pouvait lire,

Bruselo. — La Scienca Societo de Bruselo kunvenis je la 31^a^ Januaro kaj antaŭ multnombra aŭdantaro, S^ro^ Mansion, la matematika scienculo, profesoro de la Universitato el Gand, paroladis pri la « Helpanta internacia lingvo » kaj speciale pri Esperanto. S^ro^ Mansion nur esploris la ĝeneralan demandon, sed ne konkludis per elekto de ia lingvo; li deziris baldaŭan solvon, ĉar je la scienca vidpunkto, multe da tempo kaj da penadoj oni nun perdas.

La kunveno decidis ke, en Paska ĝenerala kunveno, la demando reaperos en la Tagordo, kiam ĉiu kaj ĉiuj estos ricevintaj la dezireblajn sciigojn pri la prezentitaj projektoj.

— En la « Hôtel Ravenstein », sidejo de la « Cercle polyglotte » okazis, la 28^an^ de Januaro, la lasta leciono de la kurso esperanta farita de la sindonema profesoro S^o^ L. Blanjean.

Antaŭ ol disiri, la lernantoj organizis simpatian elmontraĵon pri kiu ĉiu konservos la plej agrablan memoron. S^o^ Cardinal, je la nomo de siaj samlernantoj, elparolis kelkajn kortuŝajn vortojn.

Li rememoris ke, antaŭ malpli ol kvar monatoj, la profesoro ekinstruis ilin pri la alfabeto, kaj post dek lecionoj, ĉiu povas legi, skribi kaj eĉ esprimi

écrire et même exprimer sa pensée au moyen de notre chère langue.

Suivant l'opinion de l'orateur, ce résultat étonnant est la conséquence naturelle de deux causes indéniables : la simplicité et la clarté de la langue même, ensuite le talent spécial du professeur. Il termina son allocution par quelques paroles de remercîment approuvées par les nombreux assistants.

Un modeste souvenir fut offert au fervent professeur. Celui-ci, visiblement touché, répondit quelques mots charmants venant du cœur et termina en donnant rendez-vous à ses auditeurs à la première leçon du cours suivant, qui a déjà eu lieu à l'Université le 4 février.

— Dimanche passé, à 10 heures du matin, a eu lieu dans la grande salle de la maison « La Louve » Grand'place, 5, une réunion pour la fondation d'un groupe espérantiste bruxellois.

Plus de 150 personnes, parmi lesquelles de nombreuses dames, assistaient à cette séance. Plusieurs adeptes, empêchés pour des causes diverses, avaient envoyé leur adhésion par écrit.

M. Blanjean, le dévoué professeur du Cercle polyglotte ouvrit la séance, fit connaître le but que poursuivra le groupe et remercia les assistants accourus si nombreux.

M. Jamin lut les adhésions reçues par lettre, parmi lesquelles on remarque les noms suivants : M. Lafontaine, sénateur, M. Mourlon, géologue, M. Lefèvre, capitaine du génie, professeur à l'Ecole militaire, M. Wolfs, ingénieur, l'abbé Richardson professeur à l'Institut St Louis etc.

Ensuite M. Chalon donna lecture des statuts à accepter. Après quelques éclaircissements on les approuva en entier.

Avant de se séparer M. Blanjean, au nom du nouveau groupe, salua cordialement en termes chaleureux les noms du génial auteur de notre chère langue le Dr Zamenhof et du commandant Lemaire, l'infatigable propagateur en Belgique. Cette allocution fut accueillie par des applaudissements enthousiastes.

« La Belga Sonorilo » souhaite plein succès au groupe bruxellois.

La prochaine réunion aura lieu au même local le 24 février.

Antwerpsche Esperantische Groep.

— Op Zaterdag 2n Februari j. l. eindigde de heer Van der Biest-Andelhof zijnen winterleergang van Esperanto. Te dier gelegenheid hadden zijn talrijke leerlingen eene betooging van sympathie ter eere van hun verkleefden professor ingericht.

Na de les nam Mevr. Jacobs het woord; zij vertolkte in de taal van Zamenhof de gevoelens van erkentelijkheid der aanwezigen en bood aan den heer Van der Biest in aller naam een prachtig zilveren koffieservies aan.

Daarna maakte de heer Fr. Van Mael, de deken der Antwerpsche esperantisten, in het zuiverste Esperanto, den lof van den geachten professor en drukte het overgroot genoegen uit, dat de studie van het Esperanto hem had verschaft. De woorden van den heer Van Mael maakten den meesten indruk op de vergadering, want het is aan iedereen bekend, dat de nieuwe bijtreder weldra zijn 76e jaar gaat bereiken !

sian penson per nia kara lingvo.

Laŭ la opinio de la parolanto, tiu mirinda rezultato estas la natura konsekvenco de du kaŭzoj neneigeblaj : la simpleco kaj la klareco de la lingvo mem, poste, la lerta talento de la afabla profesoro. Li finiĝis sian paroladeton per koraj dankvortoj varmege aprobitaj de la nombraj ĉeestantoj.

Modestan memoraĵon oni donacis al la fervora instruanto. Ĉi-tiu, videble kortuŝata, respondis per kelkaj ĉarmoj vortoj elvenantaj de la koro kaj finigis sian alparoladeton donante rendevuon al siaj aŭdantoj je la unua leciono de la sekvanta kurso, kiu jam okazis en la Universitato la 4an de februaro.

— La pasintan dimanĉon, je la 10a matene, okazis en la ĉambrego de la domo « La Louve », Granda placo 5, kunveno pri la fondo de Brusela esperantista grupo.

Pli ol 150 personoj, inter kiuj multe da sinjorinoj, ĉeestis tiun kunvenon. Multe da samideanoj, forestantaj por diversaj kaŭzaj, sendis skribe sian aliĝon.

So Blanjean, la sindonema profesoro en la multlingva klubo malfermis la kunsidon, konigis la celon de la grupo, kaj dankis la ĉeestantojn tiel multnombre alvenintajn.

So Jamin legis la aliĝojn skribe senditajn, inter kiuj oni rimarkas la sekvantajn nomojn : So Lafontaine, senatano, So Mourlon, geologisto, So Lefevre, kapitano de la inĝeniera regimento, profesoro en la militista Lernejo, So Wolfs, inĝeniero, abato Richardson, profesoro en Instituto Sa Ludoviko, k. t. p.

Poste, So Chalon legis la fondan regularon akceptontan. Post kelke da klarigoj oni aprobis ĝin tute.

Antaŭ ol disiri, So Blanjean je la nomo de la nova grupo salutis tutkore per varmegaj vortoj la nomojn de la genia elpensinto de nia kara lingvo, Do Zamenhof, kaj de So Komandanto Lemaire, la nelacebla propagandisto en Belgujo.

Tiu alparolo estis akceptita per aplaŭdado entuziasma.

« La Belga Sonorilo » deziras plenan sukceson al la Brusela Grupo.

La proksima kunveno okazos en sama loko, la 24an de Februaro.

Antverpena Grupo Esperantista.

— Sabaton, la 2an de Februaro Sro Van der Biest-Andelhof finigis sian vintran kurson de Esperanto. Okaze de tio, liaj multnombraj gelernantoj organizis belan simpatian elmontron je la honoro de sia sindona profesoro.

Post la instruado Sino Jacobs ekparoladis kaj interpretis en la Zamenhofa lingvo la dankemajn sentojn de la ĉeestantaro kaj prezentis al Sinjoro Van der Biest je l' nomo de ĉiuj, belegan arĝentan kafotrinkilaron.

Poste, Sro Fr. Van Mael, la Nestoro de la Antverpena esperantistaro, faris, en la plej pura Esperanto, la laŭdon de la estimata profesoro kaj esprimis la altegan kontentecon, kiun donis al li la lernado de nia bela lingvo. La paroloj de Sro Van Mael treege impresis la kunvenintaj, ĉar ĉiuj scias, ke la nova adepto baldaŭ atingos sian 76an jaron !

Ten slotte werd de gevierde leeraar door den onvermoeibaren voorzitter der groep, den heer Dr R. Van Melckebeke warm geluk gewenscht, waarop deze, in een geestdriftige improvisatie van harte zijne leerlingen dankte, en hen aanzette om aan de esperantische zaak getrouw te blijven.

Vergeten wij niet hier te melden dat prachtige bloemgarven geschonken werden aan Mevr. Van der Biest, de echtgenoote van den professor en zelve ijverige esperantiste, eveneens aan Mevr. Jacobs en Juffrouw Giffroid, die bijzonder tot het welgelukken der betooging hadden bijgedragen.

Fine, la nelacebla prezidanto de l' grupo, Sinjoro Doktoro Van Melckebeke, varme gratulis la festitan profesoron, post kio tiu ĉi,en entuziasma improvizo tutkore dankis siajn gelernantojn, kaj invitis ilin por resti fidelaj al la esperantista afero.

Ni ne forgesu ĉi tie ke belaj floraj garboj estis prezentitaj al Sinjorino Van der Biest, la edzino de la profesoro kaj fervora esperantistino mem, kune kun al Sinjorino Jacobs kaj Fraŭlino Giffroid, kiuj precipe kunhelpis al la sukceso de la elmontro.

Berchem. — Na het sluiten van den welgelukten leergang door den heer Dr W. Broeckaert gegeven, richtte men aldaar in het *Café des Arts* op 30n Januari eene groep in onder den naam van « Berhem'a Grupo Esperantista ». Hierover, alsmede over de feestzitting ter eere van den sympathieken leeraar, ontvingen wij een artikel, dat te laat werd ingezonden om het in zijn geheel te kunnen opnemen. Wij zullen hierop in ons a. s. nummer terugkomen.

Berĥemo. — Post la fermo de la bone sukcesinta kurso, donita de Sro Dro W. Broeckaert, oni starigis je la lasta 30a Januaro grupon en la tiea *Café des Arts*, sub la nomo « Berhem'a Grupo Esperantista ». Pri tio, ankaŭ pris la festa kunveno kiu okazis je l' honoro de la simpatia profesoro, ni ricevis artikolon, kiu alvenis tro malfrue por ke ni ĝin enpresigu tute. Ni reparolos pri la dirita artikolo en nia proksima numero.

Belga Ligo Esperantista.

Kiel ni jam raportis, la Ligo organizas petskribon kaj rikoltas ĉiujn dokumentojn taŭgajn.

Ĝi disdonas senpage al ĉiuj esperantistoj foliojn preparitajn en difinita formato ĉar ĝi intencas bindigi tiujn foliojn por prezenti la petskribon al la estraro.

Sin turni al la sekretario de la Belga Ligo Esperantista, 53, rue Ten Bosch, Bruxelles.

Avizo al la Antverpenaj esperantistoj.

La kunsidoj de la Antverpeno grupo rekomencos je la 23a de Februaro kaj okazos ree ĉiusabate en la grupo kunvenejo « Taverne Royale », sed laŭ nova programo :

Je la 8 1/2a h. ĝis la 9a ; ĝenerala ripetado de la kurso de Sno Van der Biest;

Je la 9a h.: ekzercoj por interparolado, prezento de verkoj de la grupanoj, deklamoj k. t. p.

Je la 23a Februaro Dro Raym. Van Melckebeke rakontos sian *Vojaĝon tra Svisujo*. La parolado estos ilustrata per lumaj bildoj.

ESPERANTISTAJ KONSULOJ.

Ni memoras al nia geleganttaro ke la 2a Kongreso aprobis la fondon de konsulejoj sed kondiĉe ke tiu fondo estos tute loka afero ; kiam ia Societo aŭ Grupo rekomendas ian konsulon, ni tion montros. Ĉiu Esperantisto povas, propravole, sin difini konsulo, sed ni povas prezenti por li, nenian garantiaĵon.

DUA NOMARO.

(vidu nian 51an numeron).

FRANCUJO.

St Nazaire sur Loire : R. V. R. Aubin 97, rue du Croisic.

Tours : Konsulejo de la Grupo Esperantista : Maurice Patin, 5, rue Michelet.

La Rochelle : Sam. Meyer, Makleristo.

Reims : Konsulejo de la Grupo Esperantista, E. Chauvillon, 5, place Royale.

Beziers : Sro A. Carles, rue des Balances.

ANGLUJO.

Leeds : Konsulejo de « The Leeds Esperanto Society ».
J. A. Woodhead, Newport House.
F. L. G. Maréchal, 12, Eldon Place.
J. H. Beaumont, 19, Leathley Road, Hunslet.
R Stancliffe, Central homme, street lane, Roundhay.

Plymouth : J. A. Thill, 6 Barton Crescent.

RUSUJO.

Elisavetpol (Transkaŭkazo): M. Krjuĉkov, « Esperanto-Ofico ».

BRAZILUJO.

Rio de Janeiro Konsuloj de la Brazila klubo « Esperanto »
Everardo Backheuser, Escola Politeknika, largo de S. Francisco. Raymundo Kautâo, rua dos Ourives 107 (1a etaĝo).

TRA LA MONDO ESPERANTISTA.

TRILINIAJ NOVAĴOJ.

La Aŭstra ilustrata gazeto « Neuigkeits-Welt-Blatt » enhavas, ĉiusemajne, mallongan artikolon skribitan en Esperanto, tio estas taŭga kaj lerta propagando.

Societo « Espero » Bol. Podjaĉeskaja, 24, Peterburgo,intencas fondi Tutmondan Studentan Grupon, kaj vokas aprobon de ĉiuj Esperantistaj studentoj.

Dum majo, okazos en urbo Dresden, Esperantista ekspozicio kaj la tiea grupo akceptos plezure ĉiujn eldonaĵojn, komercajn kaj propagandajn ilojn. D^ro^ Schramm, Dresden-Landhaus.

Ni ricevis cirkuleron, kiu proponas fondon de Gazeto Matematika Internacia; de nun oni povas sendi la aprobon al S^ro^ F. J. Vaes, Mathenesserlaan 290, Rotterdam.

La Sveda Esperantista Societo fondiĝis en Stockholm de la 1^a^ de Decembro sub la prezido Waldemar Langlet, sekretario P. Ahlberg, vicprezidanto Doktoro S. E. Krikortz.

La adreso de la Provizora Organiza Komisio de la tria Kongreso estas « Kongreso, 2 King's Parade, Cambridge, England. »

La Societo Argentina Esperantisto estas fondita en Buenos-Aires. La sekretario kasisto estas S^ro^ Herbert Farnes, al kiu oni povas sin turni.

La garantia kapitalo oferita de niaj anglaj samideanoj por la Tria Kongreso, ĝis la 14^a^ de Januaro, atingis sumon da 1200 sterlingaj funtoj t. e. d. 30.000 frankoj.

Esperantistaj Socialistoj proponos uzon de Esperanto en la proksima Socialista Kongreso en Stuttgart kaj ankaŭ organizon de Esp. vesperfesto.

La ĵurnalo « Idei International » sciigas al ni ke la lernolibro en franca lingvo estas de nun prokrastita pro perdo de la manuskripto !

« Germana Esperantisto » enhavas tre bonan artikolon sub titolo : La Angla lingvo kiel lingvo internacia, verkita de Prof. Laval, Haubinda.

En Brünn, S^ro^ Pawelka fervore propagandas Esperanton inter la blinduloj de la tiea blindulejo. La grupo el Brünn aranĝis belan krisnaskan feston.

La « London County Council » kiu estas la estraro pri edukado en urbo Londono, instruigas Esperanton en kvar el siaj lernejoj.

En la venonta kongreso de kontraŭ-alkoholismo en Stockholm 1907, la « bontemplanoj » uzos permese Esperanton.

S^ro^ L. W. Schmidt, fondinto-prezidanto de la grupo de Wiesbaden kaj komitatano de la Germana Esperantista Societo, mortis subite pro apopleksio.

La Internacia Scienca Oficejo estas definitive organizita sub direkcio de S^ro^ René de Saussure. Sciicojn pri kreo de tiu oficejo oni povas ricevi; sin turni 8, rue Bovy-Lysberg, Genève.

S^ro^ John Lundgren, nia sveda samideano, entreprenis vojaĝon per Esperanto, kaj vizitis Belglandon, kie li renkontis multajn korespondantojn siajn.

MOZANO.

RECETTES CULINAIRES.

Homard bouilli.

Faire cuire un homard. Détacher de la coquille les œufs ainsi que les grosses pattes du corps. Fendre le corps sur sa longueur. Vider les deux moitiés du coffre au moyen d'une petite cuillère et mettre de côté la substance retirée. Couper la queue et en retirer les chairs. Découper les chairs en tranches et les remettre dans les coquilles préalablement garnies de persil, en ayant soin que le côté rouge se trouve en dessus. Couper les coquilles des pattes afin d'en mettre les chairs à découvert Les dresser sur un des bouts, appuyées sur un bouquet de persil, garnir aussi avec du persil les coquilles du coffre. Envoyer en même temps la sauce ci-dessous dont nous empruntons la formule au livre de cuisine de M. Urbain Dubois.

Sauce. — Mettre dans un mortier la valeur de quatre cuillerées à bouche d'œufs de homard, ainsi que la substance retirée des coffres et six jaunes d'œufs crus ; piler le tout et déposer dans une terrine. Délayer cette pâte avec deux décilitres d'huile, un peu de vinaigre et deux cuillerées de moutarde ; assaisonner avec sel et poivre de Cayenne ; ajouter une pincée d'échalotte crue, de persil et d'estragon hachés. Et verser dans une saucière froide.

KUIREJAJ ORDONOJ.

Boligita Omaro

Kuiru omaron. Eltiru de la karapaco (kiraso) la ovojn kaj la dikajn prenilojn de l' korpo. Fendu la korpon duone laŭ longo. Elprenu la internaĵon de la du ricevitaj partoj per kulereto kaj metu aparte la eltiritan substancon. Tranĉu la voston kaj alprenu la karnon. Distranĉu tiun karnon kaj reenlokigu ĝin en la karapacaj konkoj antaŭe provizitaj per petroselo, zorgu ke la ruĝa flanko montriĝu supre. Rompu la prenilojn por nudigi la karnon. Sur unu el la pintoj, starigu ilin apogitajn al « bukedo » da petroselo, provizu ankaŭ la ambaŭ konkpartojn per petroselo.

Prezentu samtempe la sube montritan saŭcon, de kiu la preparan formulon ni prunte prenas el la kuireja libro de S^ro^ Urbain Dubois.

Saŭco. — Metu en pistujo kvar plenkulerojn da omar-ovoj, la substancon eltiritan el la karapaco kaj ses flavcentrojn da krudaj ovoj ; pistu ĉion kaj metu en terpoto. Dissolvu tiun paston en du decilitroj da oleo, kelke da vinagro kaj du plenkuleretoj da mustardo ; spicu per salo kaj Kajen' pipro ; aldonu preneton da kruda ŝaloto (ajla bulbo), da petroselo kaj stragono (aromata herbo). Verŝu en malvarmigita saŭcujo.

VATELINO.

ESPERANTISTAJ SCIIGOJ.

El Leeds.

Kun grandega plezuro ni sciigas al la Esperantistaro ke la plej grava komerca lernejo de Norda Anglujo, la *Northern Institute of Languages*, decidis instrui senpage nian lingvon.

Sesdek-tri lernantoj enskribis sin, kaj S^ro^ F. Maréchal, sub-direktoro de la lernejo, aŭtoro de la *Tutmonda lernolibro por paroligi rapide Esperanton*, faras la kurson ĉiumerkrede je la 4.30 p. t. m.

Estas granda honoro por la Leeds'a Grupo, ĉar la anglaj klopodoj ekkomencis ĉe la Northern Institute kiam S^o^ Charlier, persona amiko de S^o^ Maréchal, en tiu tempo franca profesoro ĉe la Norda Instituto, klarigis al nia honorinda samideano S^o^ J. Rhodes el Keighley la lingvon Esperanto.

La Leeds' Esperantistoj dankas multe la agemajn direktoron A. C Poiré kaj sub-direktoron F. Maréchal pro ilia sindonemo al nia afero.

Ni esperas ke la aliaj anglaj komercaj kaj lingvaj lernejoj sekvos la ekzemplon.

Antaŭen al la celo.

ENKETO PRI EDUKADO — REZULTATOJ.

Niaj legantoj ne forgesis la grandan enketon malfermitan, de « Tra la Mondo », pri la edukado en ĉiuj landoj, al kiu kelkaj el ili partoprenis.

La alvoko de nia « Ilustrato » estis aŭdata, kaj dokumentoj alvenis de multaj landoj, inter kiuj estas speciale citindaj, pro sia intereso, tiuj ricevitaj de Bavarujo, Bohemujo, Britujo, Bulgarujo, Finlando, Francujo, Ĥinujo, Italujo, Japanujo, Polujo, Rusujo, Skotlando, Tahiti, Unuigitaj Ŝtatoj de Ameriko.

Nia distinginda samideano, S^ro^ Th. Rousseau, doktoro de sciencoj, kiu prenis sur sin la taskon verki la raporton, ĵus finis sian laboron, kies enpreso komenciĝos en la februara n^o^ de « Tra la Mondo ». Ni rekomendas legadon de tiu raporto al ĉiuj niaj legantoj, ĉar ĝi interesas, ja, ĉiujn homojn: gepatrojn kaj infanojn; kaj precipe al la geinstruistoj kaj geedukistoj. Plue, la raporto estos bonega armilo por la propagando, montrante *praktikan* aplikon de Esperanto.

Kompreneble, la raporto estas akompanata de ilustraĵoj, kiuj pligrandiĝos ĝian allogon. Ĝi daŭros dum 4 monatoj. Ni konsilas tuj mendi la n^ojn^, kaj oni plenumos nur la mendojn kun mono.

En sia Januara n^o^, « Tra la Mondo » komencis serion da artikoloj pri Anglujo kaj urbo Cambridge.

Blinduloj en Cambridge.

Oni intencas aranĝi dum la proksima kongreso de la Esperantistoj en Cambridge specialan kongreson de blindaj Esperantistoj. Monon oni trovos por ke la vojaĝo en Cambridge preskaŭ nenion kostu al blinduloj.... Nur unu kondiĉon ili devos plenumi : ke ili parolu en Esperanto dum la tuta kongreso. El Germanujo, Francujo, Svedujo, Danujo, Anglujo venos espereble 8 ĝis 10 blinduloj po ĉiu lando, el aliaj landoj, 3 aŭ 4.

Oni do povas kalkuli, ke la blinduloj estos verŝajne 40 aŭ 50. Por la kondukantoj, por la helpo dum la vojaĝo kaj la loĝado en Cambridge estos zorgita kaj, siaflanke, niaj amikoj blindaj devas jamprepari sin al vojaĝo, parolante kiel eble plej esperante inter si kaj korespondante kun aliaj blindaj samideanoj.

TH. CART.

NIAJ ĴURNALOJ.

La Revuo. — Internacia monata literatura gazeto kun la konstanta kunlaboro de Doktoro L. L. Zamenhof.

Tiu revuo estas certe de nun la ĉefa literatura gazeto pri Esperanto, ĉar la antaŭaj ekprovoj aŭ malaperis aŭ eliris tre neregule.

La kvin unuaj numeroj de *La Revuo* enhavas la moran komedion de N.V. Gogol : la Revizoro, tradukita de D^ro^ Zamenhof mem kaj diversajn verkojn, tre zorge internaciigitajn, elvenantajn el ĉiuj landoj kaj regionoj.

Ĝi centrigas por la Esperantistaro, la literaturan produkton kaj ni esperas ke, kun klera helpo de Doktoro Zamenhof, la direktoro nia bonekonata samideano Carlo Bourlet akceptos severe nur verkojn perfektajn, tiel pri formo kiel pri pura lingvo, kaj konservos, al La Revuo, la ŝatindan opinion, kiu regnas nun pri ĝi en la Esperanta mondo.

Ekster la literatura parto, La Revuo enhavas ĉiumonate Bibliografion kaj Kronikon ; plie ĝi organizas literaturan konkurson inter siaj abonantoj. La jara abono, por ĉiuj landoj, estas 7 frankoj. Sin turni al firmo Hachette & K^o^ en Parizo.

Helpa Lingvo, Dana gazeto eldonata de « Societo de Esperantistoj » el Kopenhago, aperos je la fino de ĉiu monato.

Ankoraŭ nacia ĵurnalo, redaktita en Dana lingvo kaj Esperanto, al kiu ni deziras bonvenon kaj sukceson.

La unua numero interesos certe la legontojn; ĝi helpos multe la agadon kaj la antaŭeniron de nia afero en Danlando.

Oni abonas sendante 1,20 kronojn al F^ino^ G. Monster, Osterbrogade 54 B. Kopenhago.

Internacia Socia Revuo monata esperanta gazeto, internacie redaktata kaj ilustrata pri ĉio, kio interesas la homaran vivadon.

Tiu revuo estas la daŭrigo de la kvar unuaj folioj elirantaj sub sama titolo. La redaktoroj tiel humile komencis sian agadon kaj nun, tuj de la unua numero, ili pruvas ian sperton tute necesan por ke ili sukcesu.

Kiel la titolo montras, la revuo sin turnas precipe al ĉiuj, kiuj sin interesas pri la socia vivado, la plimulto el la korespondantoj estas aŭ socialistoj aŭ anarkiistoj.

Ĝi pliigas feliĉe la nombron de la specialaj gazetoj, kiel Espero Katolika, Espero Pacifista, Scienca Revuo, k. c., kaj ni deziras al ĝi longan vivon kaj tujan sukceson.

Vero ne timas la lumon, ĝi naskiĝas el la opiniaro kaj ĉia sincera opinio estas respektinda.

La unua numero enhavas tre artan desegnaĵon de Hermann Paul, la titolo estas desegnita de la majstro A. Willette, ambaŭ nomoj, kiuj montras ke la Pariza arta mondo ne estas indiferenta.

La jara abono estas 6 frankoj ; sin turni al S^ro^ R. Louis, Internacia Socia Revuo, 45 rue de Saintonge, Paris III^a^.

La unua numero kostas 0.75 centimojn.

Casopis Ceskych Esperantistu. Bohema gazeto.

Multenombra bohema esperantistaro ne posedis gazeton kiu estus redaktata en lingvoj bohema kaj esperanto (laŭ kelkaj alilandaj gazetoj esp.-naciaj) kaj kiu unuigus la multajn disigitajn laborantojn por nia ideo, donante al ili precizajn informojn ne sole pri movado inter esperantistoj fremdaj sed ankaŭ pri sukcesoj de ceteraj bohemaj pioniroj-samideanoj. Tiukaŭze decidis la « Esperantista klubo en Praha » la 14^a^ XI.-1906 ke ĝi mem prenos sur sin la taskon prizorgi la regulan kaj oficialan raportadon pri ĉio, kio povos interesi bohemajn — parte eĉ fremdajn — esperantistojn: la klubo eldonados de januaro 1907 novan gazeton skribatan en lingvoj bohema kaj esperanto, kiu enhavos krom literaturo ankaŭ la kronikon, bibliografion, raportojn de ĵus fondita bohema konsulejo, diversajn rubrikojn specialajn k. t. p.

Jare eliros 10 numeroj po 16 paĝoj. Abonprezo por fremdlando fr. 3.75 (por Aŭstrilando 3 Kronoj.

Redaktoro de nova gazeto estas elektita S^o^ Ed. Kühnl kiun kunhelpos redakcia komitato — aro da spertaj esperantistoj. — Ĉio koncernanta la gazeton (abonpago, manuskriptoj, insertoj k. a.) estu sendata laŭ adreso :

: Esperantista Klubo en Praha II — 313 — Bohemujo :

Liberaj horoj aperas kiel aldono de « Germana Esperantisto » kaj estas liverata senpage al ĉiuj rektaj abonantoj. La folio prezentas facilan ekzercan materialon por komencantoj kaj precipe konvenas por legado en esperantaj instruaj kursoj.

Ĝi ankaŭ taŭgas, pro siaj ambaŭlingvaj tekstoj kiel aldono al la germanaj gazetoj, kiuj regule publikigas Esperantan rubrikon.

Tiu aldono, kiel « Germana Esperantisto » estas tre zorge kaj elegante kompostita; tiel ni dezirus vidi ĉiujn ĵurnalojn niajn, kaj al tio penados celi « La Belga Sonorilo » kvankam ĝi devos multe aliformiĝi por plenumi tiun deziron.

Redakcio kaj Administracio : Berlin S., Prinzenstr. 95. Jara prezo por opaj abonoj : 10 ekz. . . . . mark. 6.

BIBLIOGRAFIO.

Ĉe José Espasa, editor. 579, Calle de la Cortes, Barcelona, Espana.

Curso practico de Esperanto. Lecciones graduadas y ejercicios para aprender rapidamente la lengua internacional por R. Duyos Sedo, capitan de Infanteria kaj V. Inglada Ors, capitan de Estado Mayor.... . . . . prezo : 3 pesetas.

Jen estas nova, plej plena, lernolibro por hispanoj. Unu el la aŭtoroj skribis al ni : « Mi sekvis en ĝi la faman metodon Ollendorff, la plej bonan, laŭ mia opinio, por ellernado de lingvoj, kiel la sperto pruvis. La verko estas tre plena kaj enhavas ĉion necesan por bona, en celo praktika, akiro de nia lingvo... Ĝi estas plena lernolibro kiu bezonas nek komentarion, nek ekzercojn de aplikado k.c... krom tio la verko enhavas ĉiujn radikojn de Universala vortaro. »

Efektive, gramatiko, afiksoj, sintakso, vortaro, vortfarado, ĉio estas instruata en tiu libro, mikse, sed po malgrandaj, tre facile digesteblaj, eĉ « frandgustaj » dozoj. La verko enhavas 45 lecionojn. Ĉiu konsistas el klarigo de du aŭ tri elementoj lingvaj, ekz. : la artikolo, la finigoj o kaj a, la demandmaniero : ĉiu elemento estos klarigita kiel « regulo n° ». Post ĉiu el tiuj tre mallongaj « reguloj », tiu ĉi estas aplikita en aro da vortoj aŭ frazetoj, hispane tradukitaj kaj konigantaj parton de U. V. Ĉiu leciono finiĝas per unu aŭ du temoj, kies traduko estas publikigita en dua broŝuro.

« Clare de lostemas y ejercicios contenidos en el curso practico de Esperanto. » — Samaj aŭtoroj, sama eldonisto, kosto : 0,75 pesetas.

Fine, se la lernanto deziras koni la sciencajn tialojn de la reguloj, la aŭtoroj tion ebligis, resendante lin per subpaĝaj montroj, al la « Manuel y Ejercicios de Soj V. Inglada kaj A. L. Villanueva.

Certe, la nove varbitaj samideanoj hispanaj kiuj tralaboros tiun « Curso » konos perfekte nian lingvon : ili ne plu bezonos lerni ion ajn novan, ĉar ili posedos pli da konoj, ol enhavas la « Fundamento de Esperanto » mem ! Cetere, la verko estos aprobita per speciala letero de la Doktoro. — Ni do kore gratulas la aŭtorojn pro ilia produktaĵo kiu tiel allogis tre faman Anglan amikon, ke li intencas alfari ĝin al la Angla lingvo.

Cours méthodique d'Esperanto.

Ĉe librovendejo Mouzelard, rue de Bruxelles,Namur.Fr.:0,65.

Plaĉu por instrui. La elektita metodo montras la lingvon tre facila, dank' al la komparo inter Esperanto kaj aliflanke la franca, flandra aŭ latina lingvoj. Plie ĝi estas tre agrabla ; la tradukoj estas interesaj elĉerpaĵoj el la bonekonata libro « Paĝoj el la flandra literaturo ».

Ofte por varbi skeptikulon, sufiĉus donaci tiun libreton ; la traleganto baldaŭ fariĝos adepto.

Plie ĝi estas Belga lernolibro kaj pro tio rekomendinda al ĉiuj samlandanoj niaj.

Laŭdinda Ekzemplo. La propagando pri Esperanto, enkondukita en libro traktante alian temon, estas ĉiam profitema ; tial ni gratulas kore abaton T. B. Servais, paroĥestro de Haltinne (provinco da Namur) pri enkonduko de paragrafo Esperanta en sia broŝuro : Pastra vizito de Lia Episkopa Moŝto Heylen, episkopo de Namur ĉe la paroĥo de Haltinne. Krom la kutimaj sciigoj ni trovas en ĝi Esperantan kronogramon lerte redaktitan de S^ro^ Eug. Servais, teologia studento ĉe la katolika seminario en Namur.

La Antaŭdiro originala komedio en du aktoj, de Charles Stewart, M. A. (Cantab.)

London, W. C. Brita Esperantista Asocio, 13 Arundel Str. Strand . . . . Six pence (0.75 fr.)

Unua Protestanta Dioservo en Ĝenevo laŭ stenografiaj notoj de Fr. Schneeberger, pastro.

Biel (Suisse) Ofico de Esperanto, Centralstr. 42 . . 0.50 fr.

La Kaprino de S^ro^ Seguin laŭ Alphonse Daudet, traduko de Ad. Yersin.

Neuchatel (Suisse) Presejo Paul Attinger . . . . 0.15 fr.

Al la Virinoj laŭ Urbain Gohier, kaj letero de Ĥino pri la milito, traduko de Fi-Blan-Go.

Paris III^a^, 45, rue de Saintonge. . . . . 0.15 fr.

La Katolikaj Esperantistoj en Ĝeneva Kongreso, eldono de la « Espero Katolika »

Tours (Indre et Loire) France ; P^o^ Em. Peltier, Sainte-Radegonde . . . . 0.15 fr.

Sinjoro Badin, unuakta komedieto de G.Courteline, tradukis S-oj René Beck kaj Raymond Jean.

Tours (France), 7, rue de la Serpe . . . . . . 0.25 fr.

FABELOJ KAJ RAKONTETOJ.

La Fabelo pri la mira cervo.

(*Deveno de la Hunoj kaj Hungaroj*).

La reĝo Nemrod (pri kiu parolas la Biblo) havis du filojn, kies nomoj estis Hunor kaj Madjar. Ilia patrino estis la belega Ene. Iam Hunor kaj Madjar iris al kurĉasado. Ĉiu el ili elektis kaj alprenis 50 kavalirojn. Ili estis jam mortigintaj multe da kapreoloj kaj cervoj, kiam aperis grandega vircervo, kun multbranĉa kornaro.

La reĝidoj, kun nova entuziasmo, persekutis la la mirigan ĉasaĵon kaj, tion farante, pli kaj pli malproksimiĝis de sia hejmo. Ili venis al salmaro, en kies dezertan ĉirkaŭaĵon nek urso nek lupo vage venis, sed kie loĝis nur panteroj kaj leonoj.

Jam alvenis la vesperruĝo, kiam la cervo antaŭ la persekutantoj malaperis Nokte ili alvenis ĉe la bordon de *Kur* — rivere enfluanta en la kaspiena maro, en Azio. — La margaŭan matenon, dorminte, ili eksercis la hejmo-vojon ; sed jen reaperis la miriga cervo. Kun nova fervoro ili ree persekutas la kornportanton kiu, vespere, remalaperas. Tio reokazis dum kelkaj tagoj. Ĉiam volante reiri hejmen, ili tamen ĉiam denove sekvis la cervon. Tute perdinte la hejman vojon, ili alvenis ĉe la riveron Don — apud la Azov-maro – kie la cervo por ĉiam malaperis.

Ili decidis tie fondi novan patrujon, ĉar la ĉirkaŭaĵo estis herboriĉa, sekve povis provizi bonan herbaĵon por siaj ĉevaloj ; la rivero enhavis multegon da bongustaj fiŝoj, kaj la arbarego multnombrajn ĉasbestojn.

Iun tagon, ĉasante en la najbaraĵo, ili aŭdis belan flutan kaj tamburan muzikon ; alveninte en la maldensaĵo, de kie venis la ĉarmigaj sonoj, ili ekvidis feine-belajn knabinojn, la filinojn de la reĝo *Belar* kaj *Dul*, kiuj, dancante kaj kantante kun siaj amikinoj, sin amuzis.

Kvazaŭ knaboj ekkaptontaj papilion, ili ŝtelire alproksimiĝas, ekprenas la belulinojn kaj forrajdas kun siaj noblaj kaptaĵoj. La du filinoj de la reĝo *Dul* — la plej belaj — fariĝis edzinoj de *Hunor* kaj *Madjar*.... El ili naskiĝis du grandaj nacioj : la Hunoj kaj la Madjaroj (1) (Hungaroj).

El letero de Prof. ALTENBURGER,
el Szeged.

(1) Tiu vorto *Madjar* klarigas la esprimon *Magyar* au *Madgyar* kiun oni ofte uzas por montri *Hungarojn* (Red.).

Lasta Juĝo.

HUMORA RAKONTETO.

1. — Estis nokto: hela kaj varmeta nokto de somero. Kvin junuloj, el vilaĝo festo, reiris al la urbo.

Ili estis tre gajaj: laŭte ridis kaj kantis, krom unu, kiu estis tiom ebria, ke li ne povis marŝi. Liaj kunuloj, tenante lin sub liaj brakoj, malfacile trenis lin; kaj la malfeliĉulo nekonsciante kion li faras, puŝante la ŝtonojn de la vojo, kuu faldanta korpo, ŝancelanta kapo, vidigis la plorigan spektaklon de plena ebrieco.

— Sed, diris unu el la junuloj, ni estas ankoraŭ malproksime de l' urbo, kaj, laŭ nia malrapideco, mi vidas ke ni ne baldaŭ alvenos. Estas la dekunua, kaj morgaŭ, fru-matene mi devos eliri por labori. Mi dezirus tamen ripozi dum kelkaj horoj.

— Kion fari? diris alia; ni ne povas tie ĉi lasi tiun sensentan drinkulon: en lia nuna stato, malfeliĉaĵo povus lin atingi, kaj ni rajte bedaŭrus pri tio.

— Sed, diris la unua, se ni kuŝigus lin en la fosaĵo, flanke de la vojo?

— Aŭdu vi, diris tria, mi elpensis ion: la tombejo estas nur je kelkaj pasoj de tie ĉi: ĉiam estas kavoj antaŭe fositaj: si ni lin metus en iu el ili? Tiel, nenia malfeliĉaĵo estus okazonta; la aero estas belega, varma la vetero: nia enuiga drinkulo tie dormegos kiel en sia lito kaj, morgaŭ, li povos reiri tute sava.

— Hurah! Bonega estas via ideo, ekkriis la petoluloj ridante: tio estas bela ŝercaĵo per kiu li pagos la enuojn, kiujn li donis al ni!... Antaŭen!...

Kaj kvarope kaptinte la drinkulon je la kvar membroj, ili elportis lin, nelaŭte kantante funebran kanton.

2. — Jam alte en la ĉielo ja staris la suno, kiam nia drinkulo malfermis siajn okulojn.

Ankoraŭ tute plipezigata de la alkoholaj vaporoj, li devis kelkatempe pensi por certiĝi pri la loko kie li estas. Kiam fine li konstatis ke li kuŝas funde en fosaĵo, li provis memori kiel tio okazis: sed el lia obstrukcigita cerbo, nenia ideo spruĉis. Subite grandega teruro kaptis lin:

— Bona Jesuo, li diris al si mem, mi kuŝas en tombo... mi enteriĝis... mi estas do mortinta!... Mi, malvivulo?... Tamen... tamen...

Tion dirante, li premis siajn membrojn... per fingroj palpetis la flankojn de la kavo... fermis kaj malfermis la okulojn...

— Tamen... ŝajnas al mi ke mi estas viva! Tiam luma penso eniris lian drinkulan cerbon: Jes, li diris, mi estis mortinta... sed mi reviviĝas... hodiaŭ estos la lasta juĝo!

Precize ĉe la sama momento, kiam li tiel parolis, kavaleria regimento laŭiris la tombejon, kaj subite la trumpetoj bruege sonis en la matena silento.

— Nenia eraro, ekkriis la drinkulo; jen la anĝeloj sonigis siajn trumpetojn!... Ho, bona Dio, kia afero!... Sed... mi devas iri al la juĝo... Nur..., mi ne scias kie estas la juĝejo... Ba!... mi unue eliru el la tombo: mi sekvos la aliajn.

Levinte sin mallerte, li sukcesis, post multe da klopodoj, supreniri el la fosaĵo. Li rigardis ĉirkaŭ si kaj miriĝis vidante ke, en la tombejo, ĉio tute silentas.

— Ho! diris li; ŝajnas ke mi estas la unua! Same li memoris ke, kiam li estis vivulo, drinkejo staris antaŭ la tombejo.

— Nu! ekkris li, tuj rigardu ni ĉu la drinkejo estas ankoraŭ tie: ni eltrinkos glaseton, atendante la aliajn kunreviviĝantojn!

Kaj la drinkulo forlasis la loĝejon de la mortuloj, por reeniri la societon de la vivuloj.

E. V. Honinckx.

PROBLEMOJ.

PROBLEMO 28a (de S-ro Weemaes). — Kiel homo fariĝos monero, — presaĵo, rivero, — besto, piedvesto, — homparto, ludkarto?

PROBLEMO 29a (de Plantano). — Anstataŭigu la punktojn per konvenaj vokaloj: vi legos frazon el krestomatio:

L. .nk.nd.k. d. l.ngv. .nt.rn.c.. .lp.rt.s .l l. h.m.r. gr.nd.g.n .t.l.n.

PROBLEMO 30a (de Plantano)

Anstataŭiginte la punktojn per konvenaj literoj por formi vortojn, oni legos du vortojn signifantajn: pseŭdonimo konata de niaj divenantoj; militestro.

a	.	o	.	i
a	.	i	.	n
g	.	j	.	i
i	.	t	.	r
e	.	e	.	o
b	.	l	.	i
o	.	k	.	o
. l	.	k	.	j

PROBLEMO 31a (de Plantano). — Vortoj kvadrate metitaj kun unuformaj oblikvaj literoj.

Ion forlasi el pagota monsumo (radiko). — Ekleziulo — frapon — organa malfortiĝo — Mallongiĝo de Antonio.

Figuro:

1	2	3	4	5
2	3	4	5	6
3	4	5	6	7
4	5	6	7	8
5	6	7	8	9

PROBLEMO 32a. — Unu estas farita per la alia; ambaŭ estas valorhavaj kaj diferencas nur per unu litero.

———

Oni sendu la solvojn al S-ro J. Coox, en Duffel, antaŭ la 30a de Marto.

Oni bonvolu uzi nur poŝtkartojn por sendi la solvojn, kaj ĉiun karton nur por unu serio da problemoj.

Niaj divenantoj rajtas uzi pseŭdonimon publikigotan en la gazeto, sed ni bezonas nepre koni la veran nomon.

Sekve, tiu, kiu subskribis *Cn. d. M.*, bonvolu konigi sin.

Tio estas nepre necesa por klasigo kaj dispartigo de l' premioj.

SOLVOJ.

PROBLEMO 15a. — Nenio estas super Esperanto.

» **16**a. —

			K			
		J	A	M		
	J	U	N	I	O	
K	A	N	T	O	R	O
	M	I	O	P	A	
		O	R	A		
			O			

» **17**a. —

Tra	ge	di	o
ge	ni	o	
di	o		
o			

» **18**a. —

I	d	o				
d	u	m				
o	m	b	r	o		
		r	i	p		
		o	p	i	n	i
				n	u	r
				i	r	i.

PROBLEMO 19a. — Se vi diros ke « li » flugas, la birdo estas virseksa, — se vi diros ke « ŝi » flugas, estas ino!

PROBLEMO 20a. — Plando, lando.

PROBLEMO 21. — A). Inter diversaj manieroj numerigi l' alfabeton laŭ postulo de l' demando, jen tiu kiu estas alprenebla:

a	b	c	ĉ	d	e	f	g	ĝ	h	ĥ	i	j	ĵ
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28
k	l	m	n	o	p	r	s	ŝ	t	u	ŭ	v	z
27	25	23	21	19	17	15	13	11	9	7	5	3	1

B). Laŭ la demando de l' problemo,

$$x = \frac{1+2+3+4+5+6+7+8+9+10}{2} - 3{,}5 = 24$$

El tio, farante la kalkulojn, ni trovos laŭ vice:

III=12, VII=2, VI=15, V kaj IX=9, VIII kaj I=19; IV=25, II=13.

Sekve, la intermiksita vorto estas:

Romcifere:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Arabcifere:	19	13	12	25	9	15	2	19	9	24
Litere:	o	s	e	l	t	r	a	o	t	i

El tio; ARISTOTELO.

DIVENIS. — **So Plantano**, ĉiujn; **So Chaufoureaux**, ĉiujn krom 19; **So Mathys**, ĉiujn krom 19, 21; **So Weemaes**, 15, 16, 18, 20; **So Lundgren**, 15, 16, 18, 21; **So Cn. d. M.**, 16, 17, 18.

Principaux Manuels en langue française.

en vente aux dépôts de la Maison HACHETTE & Cie.

Grammaire et exercices de la Langue Internationale Esperanto par L. DE BEAUFRONT. fr. 1.50
Corrigé de cet ouvrage . . . . » 0.75
L'Esperanto en 10 leçons par TH. CART et M. PAGNIER . . . . » 0.75
Corrigé de cet ouvrage . . . . » 0.50
Dictionnaire Esperanto-Français par L. DE BEAUFRONT. . . . . » 1.50
Vocabulaire Français-Esperanto par TH. CART, M. MERCKENS et P. BERTHELOT . » 2.50
Thèmes d'application par L. DE BEAUFRONT . . . . » 2.00
Cours complet d'Esperanto, par le COMM[t] MATTON . . . . » 1.50
Tous ces prix s'entendent : port en plus.

Nederlandsche Handboeken.

Bij den schrijver te Hilversum (Holland): **Volledig Leerboek der opkomende wereldtaal Esperanto**, door DREVES UITTERDIJCK, Trompschool, Hilversum : fl. 1.50 (fr. 3.25)
Bij den drukker van *La Belga Sonorilo*, Nieuwe Wandeling, 4, Brugge : **Het Esperanto in 10 lessen**. . . . . fr. 0.50
Verzendingskosten daarboven.

Publications Espérantistes belges.

Esperantaj Belgaj Presajoj

Ĉe : A. J. WITTERYCK, 4, N[lle] Promenade. Bruges.

Het Esperanto in 10 lessen, de A.-J. Witteryck 0.50
Volledige Spraakleer van het Esperanto, de A.-J. Witteryck. 0,25
Paĝoj el la Flandra Literaturo, kolektitaj kaj tradukitaj de D[ro] Maurice Seynaeve kaj D[ro] Raym. Van Melckebeke 1.50
Blinda Rozo de Hendrik Conscience, esperantigita de S[rino] Edm. Van Melckebeke-Van Hove. 1.00
Tra Mez-Afriko, de K[to] Ch. Lemaire. 2.50
Companion of the English Esperantist, by A.-J. Witteryck. 0.50
Kelkaj floroj esperantaj, 3 broŝuretoj de A.-J. Witteryck. . . . . . aparte 0.20

Ĉe : S[ro] E. MATHYS.
urba instruisto kaj profesoro belarta, Louvain.

Manuel complet de langue Internationale Esperanto par les méthodes analytique et synthétique 0.30

Ĉe : Madame P. DUBOIS.
Grande Imprimerie du Centre, La Louvière.

Cours méthodique, d'Esperanto publié par « L'Instituteur Belge » 0.65

Ĉe : W[e] DEMARTEAU-THYS & ZOON.
Hasseltschestraat, 21, Tongeren.

Het Wetenschappelijk vraagstuk eener kunstmatige taal, door J. Neerdaels 0.50

Aldonu la koston de la sendo.

Ces prix s'entendent port en plus. | Bij deze prijzen zijn de verzendingskosten niet gerekend.

L'ESPERANTO.

Solution du problème de la Langue Internation. auxiliaire

BROCHURE DE PROPAGANDE.

NOUVELLE ÉDITION. — 1er JANVIER 1907.

PRIX :
Un exemplaire franco . . 0.10 fr.
10 exemplaires . . . . 1.00 »
20 » . . . . 1.50 »
50 » . . . . 3.50 »
100 » . . . . 6.50 »

Specimen gratuit
S'adresser à M. J. COOX, à Duffel. (Belgique).

Belgaj Ligaj Grupoj.

Antverpena Grupo Esperantista. Prezidanto : Dro Raym. Van Melckebeke, 22, avenue des Arts, Anvers.
Sidejo : Taverne Royale, 39, place Verte, Anvers.

Esperantista Societo, en Verviers. Prezidanto : Sro Edouard Mathieu, 45, rue de la Montagne, Verviers.
Sidejo : 20, Place Verte, Verviers.

Grupo Esperantista, en Huy. Prezidanto : Sro Thiry, commissaire-voyer, Huy.

Grupo Esperantista, en Liége. Prezidanto : Sro E. de Troyer, 28, Rue César Franck, Liége.
Sekretario : Sro Ansiaux, 29, rue St Gilles, Liége.

Liera Grupo Esperantista, en Lierre. Prezidanto : So Mengal, kapitano komandanto, Lierre.

Grupo Esperantista, en Bruges. Prezidanto : So A-J. Witteryck, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

La Semanto, Grupo en Laeken. Prezidanto : So H. Calais, 23, rue du Chemin de Fer, Bruxelles.

Grupo Esperantista, en Duffel. Prezidanto : Dro L. Jacobs, Duffel.

Aliaj Belgaj Grupoj.

Section Espérantiste, du Cercle Polyglotte de Bruxelles.
Sekretario : So Luc. Blanjean, 83, rue du Collège, Ixelles-Bruxelles.

Esperantista Lovena Grupo, en Louvain. Prezidanto : Sro Advokato Edm. Van Dieren, Zwarte Zusters straat, 10, Louvain.

Grupo de la garnizono, en Namur. Prezidanto : So Bisman, Kapitano de la 13a linia regimento.
Sidejo : Hôtel de Hollande, Namur.

Aliaj Grupoj en St. Gilles, Namur, Malines, Gand. k. c.

La Signo Esperantista

estas

LA VERDA STELO

kaj

la verda stelo estas la SIGNO « GASSE »

la plej bela, — malkara, — simbola kaj scia, vere disvastigita internacie rekonilo esperantista; ne estante ŝtofa, ĝi ne difektiĝas.
Prezo fr. 1.00 afranke en Belgujo. Sin turni al S° COOX, Duffel.

IMITAĴOJ (1a ELEKTO) de poŝtmarkoj de Francujo, Belgujo, Monako, Kongolando, k. c.; kolonioj germanaj (tipo « aglo ») kaj francaj. Prezaro de 2000 diversaj tipoj kun specimeno senpage.

F. FOURNIER, rue du Rhône, 11, Genève (Svisujo).

Leĝe patentita sub n° 16062. 24 premioj ĉe Internaciaj Ekspozicioj (66)

SPINEUX & C°, Bruselo,

POLIGLOTA LIBREJO, FONDITA EN 1833

62, MONTAGNE DE LA COUR,

Vendas ĉiujn Esperantajn librojn.

KORESPONDAS ESPERANTE.

TELEFONO N° **3688.** (68)

The British Esperantist

Oficiala monata organo de la Brita Esperantista Asocio; 12 paĝoj da novaĵoj k. c. angle-esperante, kaj 8 paĝoj da Aldono. Jare 4 fr. (sen Aldono, 2 fr.) Oni abonas ĉe la Sekretario de la B. E. A., 13, Arundel Street, Strand, London.

Sinjoro Mathouillet,

ano propaganda de S.P.P.E., kaj rajthavanto de l' tre potenca firmo por burgondaj vinoj **CHAMPY PÈRE ET FILS**, el Beaune, (Bourgogne), loĝas en **Hôtel d'Harscamp**, en Namur, de la 1a de Novembro ĝis fino de Marto.

Li deziras trovi seriozajn agentojn en la urboj: Chimay, St Trond, Ramillies, Landen, Couthuin, Fosses, Fleurus, Diest. (58)

L'Union Postale Universelle

La Poŝta Universala Unuiĝo

ĈIUMONATA INTERNACIA ĴURNALO

EN RUSA KAJ ALIAJ LINGVOJ.

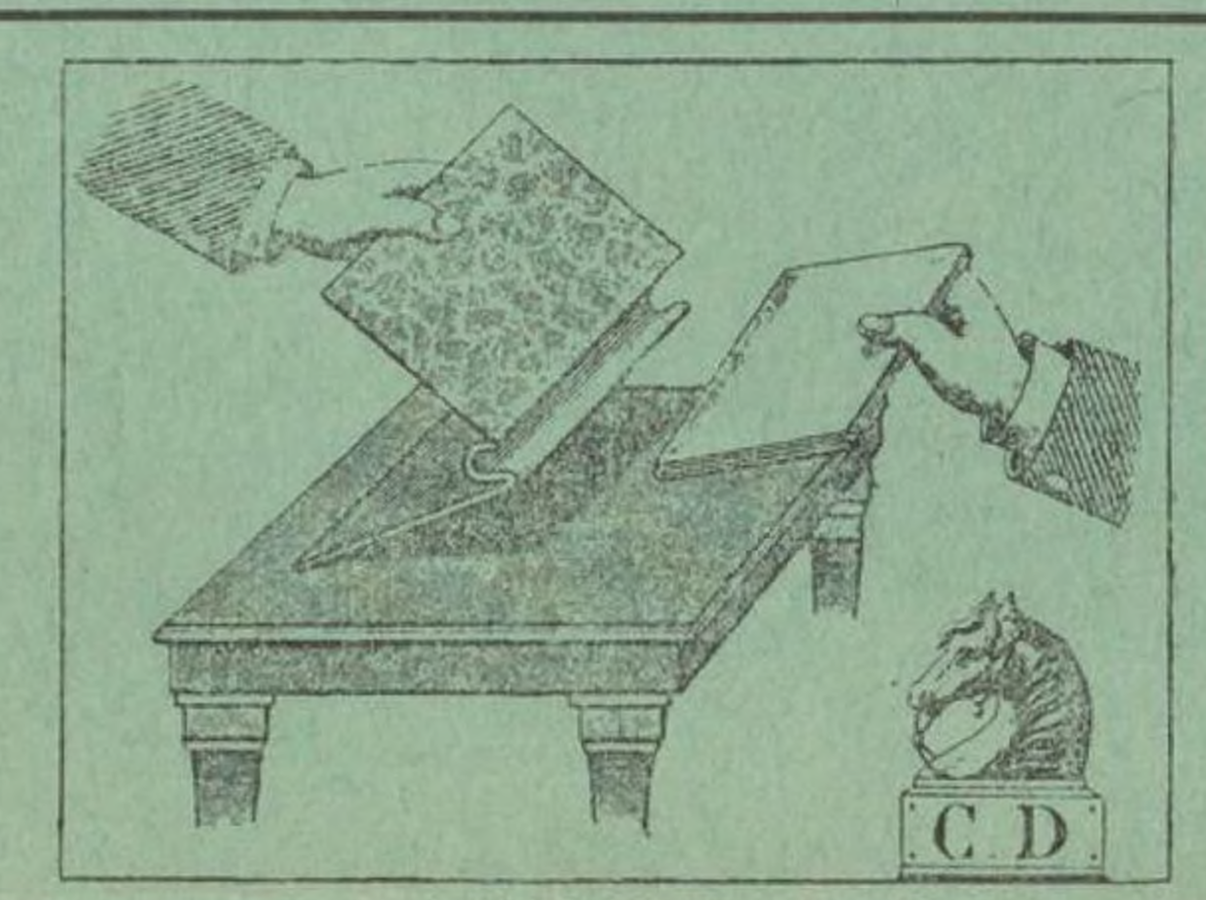
APERAS LA 1an DE ĈIU MONATO.

Abonkosto: 5 frankoj aŭ 2 rubloj.
Unu numero: 20 kopekoj.

Sin turni al la Redakcio: strato Mario N° 3, log. 6 en Riga aŭ al Societo « ESPERO » Bol. Podjaĉeskaja, n° 24, log. 12 en Peterburgo.

Redaktoro: Sro W. E. Tscheschichin.

LUEBLA.

Mekanika bindilo, kun risorta dorso, por Belga Sonorilo kaj Tra la Mondo.
Oportuna kaj praktika por konservi sendifekte la gazetojn.
Prezo, afranke en Belgujo, fr. 2,50
eksterlanden » 3,00
Ĉe S° WITTERYCK, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

Northern Institute

ÉCOLE COMMERCIALE DE LEEDS

Cours spécial pour les Etrangers

Seul moyen d'apprendre vite et bien la langue anglaise et le commerce.

Cours de vacances spécial pour les élèves étrangers.

(62) Directeur: M. A. C. POIRÉ.

L'ANNONCE TIMBROLOGIQUE

ĈIUMONATA ORGANO DE LA KOLEKTANTOJ

de poŝtsignoj, ĵurnaloj kaj ilustritaj poŝtkartoj

estas unu el la plej bonaj iloj por publikigo kaj por la interŝanĝantoj.

Ĝi ekzistas de 15 jaroj, kalkulas abonantojn en ĉiuj landoj de la mondo, kaj estas la OFICIALA ORGANO DE DEK FILATELAJ KAJ PRESAĴ-AMANTAJ SOCIETOJ; al ĉiuj membroj de tiuj societoj, ĝi estas sendata devige.

JARA ABONO: **2 frankoj** en ĉiuj landoj.

MALGRANDAJ ANONCOJ: **3 frankoj** por 12 enpresigoj po 4 linioj.

Sin turni al la Direktoro, **Sro ARMAND DETHIER, 66, rue Floris, Bruxelles, Belgique.**

La Belgique

artistique et littéraire,

Revue

NATIONALE DU MOUVEMENT INTELLECTUEL.

Paraissant en fascicules mensuels d'au moins 150 pages, **LA BELGIQUE** est la plus importante de nos publications périodiques. Elle publie des articles d'art, de littérature, de critique, d'érudition, etc., signés des noms les plus autorisés du monde intellectuel belge.

Tous les mois : **CHRONIQUE DES LIVRES** par Mme Blanche Rousseau, MM. Paul André, Arthur Daxhelet, Georges Dwelshauwers, Ernest Mahaim, Georges Marlow, Henri Maubel, Ed. Ned, Sander Pierron, Fernand Séverin, etc.

LES SALONS par Edmond Picard.
LES THEATRES par Paul André.
LES CONCERTS par Aug. Joly.

ABONNEMENT :

BELGIQUE, 1 AN : 12 FR.	6 MOIS : 7 FR.	3 MOIS : 4 FR.
ÉTRANGER, » 15 FR.	» 9 FR.	» 5 FR.

LE NUMÉRO : 1 FR. 25 CHEZ TOUS LES LIBRAIRES.

BUREAUX :

26-28, Rue des Minimes, BRUXELLES.

" TRA LA MONDO "

Tutmonda multilustrata revuo esperanta

Nuntempaĵoj ; arto, literaturo, sciencoj ; komerco, industrio ; militistaro, maristaro ; teatro ; sportoj ; virina kaj gejunula paĝo ; felietono ; ludoj, konkursoj kun valoraj monaj premioj. Ĉiuj artikoloj estas verkitaj de anoj de l' landoj pritraktataj ; senpaga specimeno laŭ peto al Administranto de T. L. M., 15, Bd des 2 Gares, Meudon (S. O). France, kaj al Administranto de la Belga Sonorilo, en Duffel (Belgique).

LINGVO INTERNACIA.

Monata Gazeto tute en Esperanto : 5 fr. ; kun literatura aldono : fr. 7,50.

Presa Esperantista Societo.

33, rue Lacépède, Paris Ve.

Espero Pacifista

Monata organo de l'Internacia Societo Esperantista por la Paco. Jara abono (aŭ minimuma kotizo) : 5 fr. Krom avizo kontraŭa, la abonantoj estas enskribataj kiel aliĝantoj al la Societo. Tiu ĉi akceptas ankaŭ aliĝojn opajn. Sin turni al

So GASTON MOCH, 26, rue de Chartres,
Neuilly-sur-Seine, (Francujo).

LUEBLA.

LUEBLA.

Praktika Revuo de Komercaj Sciencoj.

Redaktata en franca lingvo sub la direkcio de Sinjoro O. Orban, profesoro ĉe la Universitato de Lieĝo. — Eliras ĉiumonate dum naŭ monatoj, de la 15a de Oktobro ĝis la 1a de Aŭgusto.

Unu numero : 1.00 franko.
JARA ABONO : Belgujo : 5.00 frankoj.
Alilando : 7.50 frankoj.

Sin turni al la Direktoro, 26, rue Basse Wez, LIEĜO (LIÈGE).

La Revuo

internacia monata literatura gazeto, kun konstanta kunlaborado de

Dro ZAMENHOF.

Ĉe Hachette k. Ko, 79, Bould St.-Germain, Paris.
Jare : Fr. 7.

L'Espérantiste.

Organe de la Société Française pour la propagation de l'Esperanto ; rédigé en français et en Esperanto. Directeur : M. L. de Beaufront, *Louviers* (Eure, France)

Abonnement simple . . . . fr. 3.50
Avec inscription à la Société . . . . fr. 4.00